

V FEBRUARSKI ŠTEVILKI OBJAVLJAMO:

KOMENTAR OB MEDNARODNEM DNEVU ŽENSK, POROČILO O OBISKU DELOVNE SKUPINE CK ZKS V NAŠI OBČINI, ODGOVOR DELOVNEGA KOLEKTIVA KERAMIČNE INDUSTRIJE LIBOJE PETRU KREČIČU IN OO ZVEZE SINDIKATOV SAMOSTOJNIH UMETNIKOV SLOVENIJE, KO-

MENTAR OB III. KONGRESU SAMOUPRAVLJALCEV, ANKETO S POTROŠNIKI O PRESKRBI Z ZELENJAVO, ČLANEK O REKREACIJSKEM CENTRU OB SA VINJI ITD. NA KULTURNI STRANI: NAŠI GRADOVI IN GRASČINE (DR. STOPAR), PRISPEVEK KU STOSINJE

MILENE MOŠKONOVE, NAŠA BESEDA 81. IN DRUGI SESTAVKI. PRISPEVKI NAŠIH PIONIRJEV IN UČENCEV OSNOVNIH ŠOL, POVZETKI IZ TOVARNIŠKIH IN DRUGIH GLASIL, KRAJEVNA KRONIKA IN SE VRSTA DRUGIH SESTAVKOV O DOGODKIH V NAŠI OBČINI

Celje - skladišče

D-Per

III 5/1981

1119811173.2

COBISS

Leto IV
Številka 2
Februar 1981

SAVINJSKI OBČAN

Osmi marec...

Pred štiridesetimi leti je tovarišica Vida Tomšič v uvodniku revije Naša žena dejala: „Za delovno ženo je jasno, da bi se z izboljšanjem ljudskega položaja izboljšal njen položaj, da se zato njene glavne zahteve skladajo z zahtevami vsega delovnega ljudstva. Pa ne samo težnja za trenutnim poboľšanjem življenja, ampak tudi končni cilj ženskega gibanja — popolna gospodarka in politična enopravnost žene — je tesno povezana s končnim ciljem naprednih družbenih sil. Saj si ni mogoče misliti n obene svobode, v kateri bi polovica ljudi — ženske — bila še naprej neenakopravna. Delovni človek je bil tudi tisti, ki je prvi in dosledno zahteval ženinovo enakopravnost. De lovna žena z ato ve, kaj hoče in kje je njeno mesto.“

Verjetno je bilo pred štiridesetimi leti nujno zapisati te besede in opozoriti na to, kako si ženske predstavljajo izboljšanje svojega zapostavljenega položaja. Opozorile so na to, da se ne želijo izolirati iz družbe in ločeno boriti za svoj položaj, temveč, da se hočejo

b oriti za izboljšanje položaja celotne družbe in preko te za položaj vsakega posameznika v njej.

Prav v tej smeri je potekala povojna aktivnost jugoslovanske ženske in takšno smer ubira tudi danes. Ženske se vse bolj aktivno vključujejo v družbenopolitično in gospodarsko dogajanje na vseh ravneh, odkrito pa moramo priznati, da je njihova aktivnost povezana z veliko večjimi napori kot pri ostalih članih naše družbe. Še vedno nismo dokončno rešili enega od ciljev naše družbe — podružbljanja funkcije družine. Tako je ženska še marsikdaj razpeta med obveznostmi v delovni organizaciji ali širši družbenopolitični skupnosti in družino. Čeprav nam je vsem jasno, da funkcija biološke reprodukcije ne sme biti ovira pri uveljavljanju in delovanju ženske v družbi, še vedno nismo naredili vsega, da bi se temu izognili.

Prav zato bi moralo biti obeležje 8. marca — mednarodnega dneva žena letos bolj vsebinsko in delovno usmerjeno z vsemi možnimi

konkretnimi oblikami aktivnosti; od organiziranja posvetovanj, predavanj, kulturnih manifestacij, razstav, delovnih razgovorov in podobno.

8. marec je tudi priložnost, da poudarimo pomembne naloge v uresničevanju srednjeročnega načrta v zaostrenih pogojih gospodarjenja, da se angažiramo pri kadro vskih pripravah na volitve in ocenimo zastopanost in aktivnost žena v delegatskih skupščinah in drugih samoupravnih asociacijah, da preverimo možnost večjega vključevanja žena v obrambno samozaščito ljudsko gibanje in mnoga druga področja, kjer danes ženska deluje in se tudi uveljavlja.

Z aktivnim pristopom k obeležju 8. marca, ki bi moral potekati v vsakem delovnem okolju, se bomo izognili raznim neprimernim oblikam praznovanja, ki niso v skladu z našimi resničnimi možnostmi in ne prispevajo k reševanju tistih problemov, ki so še vedno prisotni v našem vsakodnevnem delu in življenju.

PIROŠK A GRILANC

Mačice in šopek teloha za osmi marec...

Franc Leskošek - Luka v naši občini

Med nedavnim obiskom člana federacije Franca Leskovška — Luke v naši občini so predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij žalske občine uglednemu gostu izročili kipec savinjskega hmeljarja ter mu hkrati čestitali za rojstni dan.

Francu Leskovšku, ki je častni občan naše občine, so priredili sprejeto.

dili pristrčno srečanje tudi v krajevni skupnosti Andraž. Tovariša Leskovška vežejo na ta kraj lepi spomini, saj je tu preživel precej časa. Predstavniki krajevne skupnosti so gosta seznanili s svojim delom in problemi, s katerimi se spoprijemajo.

Še posebej so opozorili na potrebo po boljši preskrbi s pitno vodo oziroma na nujnost izgradnje vo dovodov.

Zvest Apollonio razstavlja v Žalcu

Odbor za likovno dejavnost Savinovega razstavnega salona je ob slovenskem kulturnem prazniku spet poskrbel za izjemno umetniško doživetje. Z grafikami se je predstavil Zvest Apollonio, v glasbenem delu pa sta pela sopranistka Ileana Bratuš-Kacjanova in basist Jože Stabej. Pevca je spremljala pianistka Gita Mally.

Franc Leskovšek sprejema darilo — miniaturno skulpturo Hmeljarja, ki jo je izdelal umetnik Janez Boljki.

Tk. L.

SOZD Hmezd in SOZD Merx za skupno mizo

Nedavni sestanek predstavnikov SOZD Hmezd in SOZD Merx je izvenel v znamenju dogovora o tesnejšem sodelovanju in usklajeni politiki razvoja na področju pridelave in predelave hrane in podobnih nalog. Hkrati so napovedali pripravo sporazuma o dolgoročnem sodelovanju na temelju skupnih programskih usmeritev.

Dogovorili so se tudi, da bodo z združenimi močmi pospešili izgradnjo nove mlekararne industrije pri Rušah, zlasti še, ker se v tej smeri obeta boljša preskrba prebivalstva z mlekom in mlečnimi proizvodi, pa tudi hitrejši razvoj živinoreje in njene proizvodnje. Pogovor je stekel tudi o enotnejšem nastopanju na tujih tržiščih in o skupnem reševanju problemov pri izvozu in uvozu.

Tk.

Janezu Boljki zlata značka občine Žalec

Znan slovenski likovni umetnik Janez Boljka je te dni prejel zlato značko občine Žalec za izvirno in umetniško dovršeno skulpturo Hmeljarja. Janez Boljka je prejel tudi posebno priznanje občinske Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Žalec. Čestitamo!

Savinove nagrade in priznanja za leto 1980

Savinove nagrade za leto 1980 so prejeli: DPD Svoboda Griže, Vinko Rizmal, Anton Vočko. Savinova priznanja pa so prejeli: DPD Svoboda Prebold, Org anizacijski odbor za pripravo revij narodnozabavnih ansamblov pri DPD Svobodni Liboje, narodnozabavni ansambel Slovenija s Polzele, glasilo Hmeljar, Antonija Anloga iz Gotovelj, Alojz Jazbec iz Velike Pirešice, Zoran Kovač iz Celja, Alfonz Lesjak iz Žalca, Svetolik Ljubisavljevič iz Kruševca, Vida Naraks iz Šempetra, Dragan Nikolič iz Kruševca, Franc Palir s Polzele, Franc Pečnik iz Vel. Prešice, Mirko Podgoršek iz Prebold, Ernest Šeler iz Prebolda, Jože Škorjanc iz Prebolda, Franc Šuler iz Liboj, Anica Terpin iz Prebolda, Marija Vozlič iz Griž in Viktor Zatler iz Žalca. Čestitamo!

Pred III. kongresom samoupravljalcev

Letos v juniju bo v Beogradu tretji največji zbor samoupravljalcev Jugoslavije pod delovnim naslovom „Združeno delo v boju za socialistično samoupravljanje in družbeno ekonomski razvoj“. Že naslov opredeljuje pomen in naloge kongresa, katerega namen je: – da vsestransko proučimo in izmenjamo dobre izkušnje pri razvoju socialističnih samoupravnih odnosov ter da na teh pozitivnih izkušnjah spodbudimo delavce ter vse ostale odgovorne službe za še učinkovitejšo in hitrejšo uveljavljanje samoupravljanja in hitrejši ekonomski razvoj.

Kritično bomo razčlenili in ocenili probleme in težave, vzroke zaostajanja pri uveljavljanju samoupravljanja in hitrejšega ekonomskega razvoja in poskrbeli, da bo vsakdo dobil dogovore na ta vprašanja.

Proučiti bo treba način in vsebino dela sedanjih samoupravnih institucij, delegatski sistem in delo njegovih organov, pa tudi odgovornost za sprejemanje in izvajanje sprejetih sklepov in odločitev na vseh nivojih.

Ocenili bomo učinke mehanizmov in instrumentov družbeno ekonomskega in političnega sistema in zahtevali njihovo izpolnjevanje; v primerih, ko so bili le ti neučinkoviti, pa tudi njihovo zamenjavo.

Kritično se bomo soočili tudi, kako uresničujemo vsak svoje naloge, pravice in obveznosti in odgovornosti pri uresničevanju samoupravljanja in hitrejšega ekonomskega razvoja.

Delovna skupina CK ZKS v osnovni šoli Prebold

V okviru programa obiska delovne skupine CK ZKS je leta obiskala osnovno šolo Slavko Šlander in vzgojnovarstveni zavod Prebold. Delovno skupino je vodila članica CK ZKS in predsednica komiteja za vzgojo in izobraževanje SRS Majda Poljanšek.

Na razširjeni seji OO ZKS osnovne šole Prebold so razpravljali o aktivnosti komunistov v reformnih prizadevanjih vzgoje in izobraževanja. Komunisti vzgojnovarstvenega zavoda so najprej ocenili uspešnost razvoja otroškega varstva v občini in opozorili tudi na nekatere aktualne probleme. V otroško varstvo v občini je vključenih 29 % otrok, velike potrebe pa so še v industrijskih centrih v Šempetru in Žalcu.

V zadnjem času pa je opaziti, da število otrok v vrtcih v obrobni krajevni skupnosti upada, predvsem zaradi visokih cen varstva in prehrane. Trenutno je v teh vrtcih prostih 46 mest. Ta pojav opozarja, da bo potrebno razmisliti o ponudbi cenejših oblik otroškega varstva in spremembi programa nadaljnje izgradnje

Zato je še kako pomembno, da pričnemo takoj, povsod, v vsaki delovni sredini, v vsaki TOZD, OZD in SOZD, v skupščini pa tudi v samoupravnih interesnih skupnostih odgovorno ocenjevati, kako uveljavljamo svojo pravico in dolžnost samoupravljalcev, kakšno je naše dejansko samoupravljanje, kako odločamo o pridobivanju in delitvi dohodka, kako se samoupravno povezujemo nazven in združujemo, in kako kot delegati odločamo v delegatskih skupščinah.

Bistvo naših prizadevanj pri ocenjevanju lastnega samoupravljanja in dosežene ekonomskega položaja ni v tem, da naj bi III. kongres samoupravljalcev izvenel kot neke vrste zunanja manifestacija, ki naj pokaže nam in svetu našo enotnost in povezanost v samoupravljanju, marveč je njegov podarek v tem, da bo to resnično delovni zbor jugoslovanskih samoupravljalcev, ki naj pokaže vsebinski napredek samoupravne prakse, pa tudi to, kje so zatikanja, ovire, pomankljivosti in dileme.

Treba jih bo natančno določiti, da bi jih laže odpravili.

Gre torej za ponovno, resnično priložnost s skupnim, enotnim prizadevanjem na vseh nivojih, da bi s svojimi izkušnjami, dobrimi in slabimi, prispevali k vsebinskemu utrjevanju samoupravljanja in družbeno ekonomskih odnosov v samoupravljanju. To je cilj in namen III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije.

RAFKO MLAKAR

otroških vrtcev. Jasno je, da bi bilo potrebno graditi predvsem tam, kjer so potrebe največje in kjer je največ odklonjenih otrok za sprejem v varstvo.

Komunisti osnovne šole pa so ocenili uspešnost razvoja celodnevne šole in aktivnost komunistov pri uresničevanju idejnih vprašanj interesnih dejavnosti v COS. Ugotovili so, da so v razvoju celodnevne šole dosegli pomembne uspehe, da pa se srečujejo še z zapletenimi problemi. Poudariti moramo, da se šola uspešno povezuje s krajevnim skupnostjo in organizacijami združenega dela (TT Prebold, MIK Prebold). Primanjkuje pa jim še zunanjih sodelavcev za izvajanje interesnih dejavnosti.

Aktivnost komunistov v OO ZKS je sicer zadovoljliva, vendar pa se njihova stališča vse prepočasno uveljavljajo v praksi. Na seji so spregovorili tudi o prizadevanjih in problemih pri uvajanju usmerjenega izobraževanja.

Tovarišica Majda Poljanšek je aktivnost komunistov pozitivno ocenila še zlasti v Vzgojnovarstvenem zavodu.

—JK

Delegati so dvignili roke za predloženo resolucijo.

Zabeleženo na seji skupščine občine Žalec

S pripombami dopolnjena resolucija

Po daljših razpravah o razvoju in usmeritvah občine Žalec v letu 1981, ki so že v decembru stekle v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela in družbenopolitičnih organizacijah, so delegati na zadnji seji zborov krajevnih skupnosti in združenega dela občinske skupščine Žalec enotno dvignili ro-

ke za predloženo resolucijo.

V obrazložitvi je bilo rečeno, da je Izvršni svet skupščine občine prejel večje število pripomb, ki so bile izrečene na javnih razpravah občanov ter jih po temeljiti proučitvi tudi večino vnesel v dopolnjeno besedilo resolucije.

Stabilizacijsko naravn raz-

vojni program nalaga občanom zahtevne naloge. Resolucija predvideva med drugim 4 do 5 odstotno rast družbenega proizvoda, število zaposlenih se bo predvidoma povečalo za 2,5 odstotka, tako da bo v naši občini ob koncu leta zaposlenih 10.198 delavcev. Nominalni in po-

poslenega se bo povečal na 9880 dinarjev, izvoz bo predvidoma porasel za 10 odstotkov ob hkratnem 5 odstotnem povečanju uvoza, kar pomeni, da bomo z izvozom izdatno presigli potrebe po uvozu.

Delovna skupina CK ZKS v žalski občini

Uspešni v bitki za stabilizacijo

Prve dni februarja je obiskala našo občino delovna skupina CK ZKS, ki jo je vodil Jože Smole, z njim pa sta bila še Hrvoje Drašković in Marko Kazman.

Delovna skupina je obiskala več kolektivov in se pogovarjala s komunisti o organizacijski naravnosti in metodah ter učinkovitosti njihovega dela.

Kmetje v Zvezi komunistov

Gostje so najprej obiskali SOZD Hmezd Žalec, kjer je pogovor stekel o dohodkovnem povezovanju, pa o svobodni menjavi dela in pripravah na napovedano problemsko konferenco o agroživlilstvu v Žalcu. V zadnji Savinjska dolina se je delovna skupina zanimala za kooperacijsko proizvodnjo in odnose med kmeti kooperanti in temeljno zadržno enoto.

Pogovor je stekel tudi o delu komunistov v zadrugi in o možnih ostih večjega vključevanja kmetov v Zvezo komunistov. V Grižah pa so se pogovarjali o vlogi in delovanju komunistov znotraj Socialistične zveze.

Akcijsko zagreti komunisti v KIL

Na razširjeni seji sekretariata osnovnih organizacij ZK v Keramični industriji Liboje so ugotavljali, da se komunisti v tej delovni organizaciji uspešno spoprijemajo z zastavljenimi nalogami. Tovarna in njen kolektiv sta tesno povezana s krajem

in krajevo skupnostjo Liboje. Za komuniste bi lahko rekli, da so gonilna sila vseh akcij, s tem pa tudi napredka, ki ga je opaziti v tem kraju.

Osnovne organizacije ZK so z namenom, da bi bilo njihovo delo še učinkovitejše, ustanovile skupne akcijske komisije za določena področja; probleme, ki se pojavljajo v posameznih temeljnih organizacijah, pa obravnavajo tudi na akcijskih konferencah ZK.

„Ni prav, da si včasih v organizacijah Zveze komunistov in v sindikalnih vodstvih lastimo pravico, da mora obveljati tisto, kar smo sklenili, ne da bi poprej prepricali vse delavce in razčistili medsebojne odnose in kaj je za uspešnost podjetja najboljša,“ je med drugim dejal Jože Smole.

Če prav industrija nekovin in s tem tudi KIL Liboje ni v zavirljivem ekonomskem položaju, je treba reči, da si kolektiv pri razreševanju uspešno gospodariti in to mu tudi uspeva. V preteklem letu so dosegli kar trikrat večji izvoz od potreb po uvozu, letos pa ga nameravajo nadalje povečati za 50 odstotkov in sicer na dva milijona dolarjev. Sklepni račun bo izkazal okrog 20 milijonov dinarjev akumulacije.

Za KIL je značilno, da se poleg zalaganja jugoslovanskega tržišča s keramičnimi izdelki uspešno spoprijema tudi s konkurenco na zahtevnih zunanjih tržiščih. V tej tekmi so lahko

uspešni le s kakovostjo, pa tudi z ustreznimi oblikami svoje posode. Te dni sklepajo samoupravni dogovor o sovlaganju v Debru v Makedoniji, kar jim bo zagotovilo potrebne mavčne surovine v vrednosti 4,5 milijona dinarjev. Ob nujnem vlaganju v novo opremo in prepotrebni gradnji delavske restavracije se pojavlja problem, kje vzeti potrebna sredstva za sovlaganja v smeri zagotavljanja re-produkcijskega materiala.

Zgolj smotrne naložbe v Tekstilni Prebold

Delovna skupina je imela zanimiv pogovor v Tekstilni tovarni Prebold. Ugotavljali so, da so si komunisti v tem 1400-članskem kolektivu uspešno postavili delo, in da so učinkoviti pri vseh akcijah. Šibka stran njihove dejavnosti pa bo v tem, da niso uspeli pritegniti v ZK več delavcev, kar bo še naprej osrednja naloga.

Znotraj 25 delovnih enot je opaziti razgibanost in organizacijsko povezanost in enotnost, ko gre za zastavljene skupne akcije. Tako so v tej delovni organizaciji uspešno opravili vse referendume, na zadnjem so se tudi odločili za priključitev predilnice v Biogradu na moru. Ob vsem tem bi lahko zapisali, da se kolektiv preboldskih tekstilcev uspešno spoprijema s stabilizacijskimi nalogami, in da imajo pri tem velik delež člani ZK.

Zanimiva je ugotovitev, da v tej delovni organizaciji nimajo primera negospodarnega obnašanja. Vse naložbe so bile temeljito pretehtane in smotrne. Povejmo še to, da Tekstilna tovarna Prebold sodi med največje izdelovalce medvlog – lani so jih izdelali osem milijonov metrov. Tovarna ima v proizvodnem programu še preflam tkanino, pri kateri so uspeli razviti lastno tehnologijo. Omenili bi še jeans tkanine, preledo itd. Tovarna danes sodeluje že z 82 jugoslovanskimi konfekcionariji.

Zalog skoraj nimajo pa tudi zastojev v proizvodnji ni bilo, skratka, preboldski tekstilci so uspešni v bitki za stabilizacijo.

Priznanje prof. Zoranu Razboršku

Profesor Zoran Razboršek je te dni prejel zlato značko občine Žalec kot priznanje za njegovo aktivno delo na področju kulturnega in družbenopolitičnega življenja v občini Žalec.

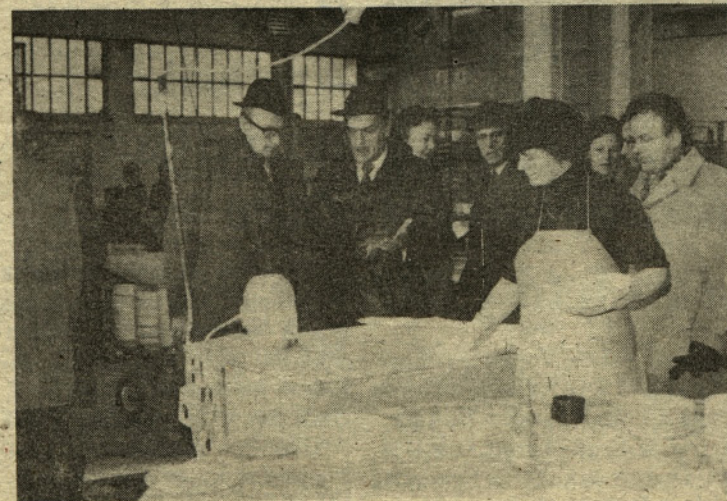
To najvišje priznanje, ki ga podeljuje skupščina občine Žalec, je na skromni svečanosti izročil Zoranu Razboršku predsednik izvršnega sveta skupščine občine Žalec Jože Jan.

Reorganizacija KO SZDL v Žalcu

Pred kratkim so v Krajevni skupnosti Žalec izvolili nov izvršilni odbor Krajevne organizacije SZDL, ki je že na svoji prvi seji sprejel sklep o reorganizaciji krajevnih organizacij po mestnih četrtih. Tako bo Žalec odselej imel poleg vsake organizacije na Ložnici še štiri organizacije po mestnih četrtih. Te bodo zaokrožene kot celote, tako da se bo tudi krajevna samouprava neposredno približala občanom.

Na zadnji razširjeni seji pa so se dogovorili o skupnem programu, zato so vsa društva tudi predložila svoje letne programe dela, tako da bo delo vseh v kraju potekalo usklajeno. S takim načinom dela se bodo društva vključila s svojimi programi v enotno delovanje fronte SZDL.

I. JURHAR

Delovna skupina CK ZKS s tov. Jožetom Smoletom v Keramični industriji Liboje.

Liboški keramični simpozij – komu in čemu

Na željo kolektiva Keramične industrije Liboje objavljamo njihov odgovor na sestavka v Večeru z dne 20. 1. in 28. 1. t. l. „Liboški keramični simpozij – komu in čemu“. (Uredništvo)

„V sakoletni keramični simpoziji v Libojah so vzbujali v javnosti lahko rečemo – v eliko zanimanje. Predvsem je vzbujalo simpatije dejstvo, da je dala pobudo zanje Keramična industrija iz Liboj. Bila je pripravljena a gostiti umetnike in oblikovalce, odprla jim je vrata svoje tovarne, ...“ je uvodom a zapisal v svojem članku Peter Krečič.

Žal je članek pod navedene resnične ugotovitve zli na delovni kolektiv in vodstvo Keramične industrije Liboje vrsto očitkov, ocen, ki izkrivljajo resnico in žalijo nad 500 članski kolektiv ter njegovo vodstvo.

Peter Krečič pravi, da simpozij, ki ne pustijo globljih sledov v industrijski proizvodnji liboške tovarne, nimajo pravega opravičila. „Imeli bi ga,“ trdi Krečič, „če bi Keramična industrija izpolnila svoj dolg do slovenskih in jugoslovanskih kupcev s tem, da bi izdelovala dobro oblikovane izdelke. Ker pa teh ne izdeluje, ker v njenem proizvodnem programu ni izdelka, ki bi ga mogli po najblajših merilih imeti za dobro oblikovanega (izvzeta je keramična posoda za industrijsko rabo) ne glede na to, ali je izdelan po domačih zamislih ali po tujih licencah, smo menili, da bi poskusili z lanskim simpozijem vriniti v tovarno zavest o potrebnosti industrijskega oblikovanja, kot pomembne razvojne kategorije zlasti v takšni industriji, kot je keramična.“

Peter Krečič dalje ugotavlja, da so likovnim umetnikom in oblikovalcem, članom Društva slovenskih likovnih umetnikov in Društva oblikovalcev Slovenije ponudili v obdelavo keramične

no ploščico. „Hitro se je pokazalo, da morajo računati samo na standardno ploščico 20 x 20 cm, ki jo izdeluje tovarna Gorenje, to je, da v njeno strukturo in mere ne morejo poseči in da je njihova naloga pravzaprav le površinska obdelava, poslikava in izdelav dekorativnega vzorca zanj. Krečič ugotavlja, da je ta omejitev nekatere sodelujoče prizadela, vendar so se vsi lotili dela z veliko vnemo in izdelali presenetljivo dosti vzorcev, tako, da je bil lanski simpozij eden najplodnejših doslej.“

Tovariš Krečič trdi, da so oblikovalci ponudili industriji toliko dobrih rešitev za posamične ploščice, da bi lahko Keramična industrija zapolnila z njimi kar nekaj svojih proizvodnih programov. Krečič nato citira, kar je zapisal v spremnem katalogu k lanskima razstavama v Ljubljani in Žalcu: „Če jih (tovarna) v saj polovico (predloženih vzorcev) ne sprejme v svoj proizvodni program, potem simpozij ni uspel in ni nobenega razloga zato, da bi jih v prihodnje še prirejali.“

Svojo oceno Peter Krečič tako le zaokrožuje: „In naposled: tovarni je kaj malo mar, kaj prodaja, ko pa tako vse prodaja: nobene moralne obveze ne čuti do kupcev, ki bi želeli od nje dobro oblikovane proizvode ...“

„V kolektivu Keramične industrije smo ogorčeni nad takšnim pisanjem tovariš Krečič, saj n as vaši neutemeljeni očitki in vaša enostranska podcenjujoča ocena žalijo. Zamerimo vam, da mečete vse stvari v en koš in ob

tem negirate vsa naša dolgoletna prizadevanja in dosežke v proizvodnji in oblikovanju keramičnih izdelkov.“

Če bi bil naš proizvodni program tako zanič, kot vi trdite, najbrž ne bi uspeli izvoziti na z ahtevna tuja tržišča kar 30 odstotkov naših izdelkov. Ob vaših ocenah bi se človek vprašal, ali imajo kupci na tujem tako slab posluh in okus ali pa bo nekaj narobe s to vašo oceno?

Kot umetnostni zgodovinar bi lahko vedeli, da so simpoziji v razvitem svetu uspešni že, če industrija sprejme en ali dva vzorca in ju nameni v serijsko proizvodnjo. Naša tovarna pa bi naj z vzorci takšnega simpozija kratko malo obrnila svoj proizvodni program na glavo. Takšn a trditev je nesmisel in nepoznavanje osnovnih zakonitosti tržišča. Očitno nam, da smo predložene vzorce ploščic prepustili tovarni Gorenje in se ob tem sprašujete, zakaj potemtakem precejamo simpozije?

Če bi bolje poznali našo tehnologijo, bi vedeli, da naša tovarna še nima ustreznih strojev za sitotisk, ročno poslikavanje vzorcev na ploščico pa bi bilo predrago in preveč zamudno. Tovarna Gorenje pa ima takšne stroje, zato ni noben greh, da je n aročilo prevzela ta tovarna, s katero tudi sodelujemo.

Ne odrekamo umetniške vrednosti na simpoziju izdelanih vzorcev, res pa je, da med temi vzorci ne vidimo nič tako „super“, da bi kazalo na vrata nos spreminjati naš proizvodni program, ki smo ga sprejeli ob sodelovanju širšega kroga kupcev ob upoštevanju zahtev in želja potrošnikov.

Sicer pa smo nekatere vzorce od posameznih udeležencev simpozija že sprejeli v naš program, druge pa še proučujemo. Po naši presoji smo ravnali pra-

Servis iz letošnjega proizvodnega programa

vilno, da smo izdelke oziroma vzorce udeležencev simpozija najprej razstavili in pokazali obiskovalcem v naši novi paviljonski trgovini in tu jih je možno tudi kupiti. Žal med obiskovalci ni večjega zanimanja, pa čeprav so jim ti izdelki se daj na voljo po znižanih cenah. Ali vam to kaj pove, Peter Krečič?

Oblikovalci naše razvojne službe vam zamerijo, ker podcenjujete njihovo delo. V potrditev, kako enostranska in krivična je vaša ocena, da v našem proizvodnem programu ni dobro oblikovane izdelka, pa tole: ob najboljših ocenah, ki so jih naši oblikovalci prejeli za razstavljeno keramiko doma in na tujem (Stuttgart, Varšava, Praga) smo posebej veseli priznanja Žirije na razstavi Dneva keramike in stekla na Zagrebškem velesejmu. Priznanje je prejel naš oblikovalec Bruno Pižmoht za servis pod šifro Peeking. Naj omenimo le še to, da so v žiriji sodelovali dekan Akademije likovnih umetnosti Zagreb, Djordje Rosić in profesor na tej akademiji Zvonimir Račić.

Detalj iz proizvodnje Keramike v Libojah

V ospredju je gospodarska stabilizacija

Osnovne organizacije ZK so in še sprejemajo programe dela za leto 1981. V njih pa je največja pozornost posvečena nalogam na področju gospodarske stabilizacije, utrjevanju samoupravnih socialističnih odnosov, razvoju delegatskega sistema, idejni in akcijski učinkovitosti ZK, nalogam s področja SLO in DS, obnovi članstva in idejnopolitičnemu usposabljanju komunistov.

Vse te naloge pa so tesno povezane s pripravami na programsko in volilno konferenco OOKS in 9. kongresu ZKS ter 12. kongresu ZKJ. Pri snovanju programov pa so OO ZKS izhajale iz ocen stanja v svojih sredinah. Zavedajoč se, da je uresničevanje zastavljenih ciljev

Se vam zdi prav in pošteno, da v svojih izjavah in ocenah mečete blato na vsa naša prizadevanja in dosežke, na kolektiv, ki vam je, kot sami ugotovljate, na široko odprla vrata svoje tovarne?

Pojdite med naše delavce in jih pobarajte o tem, pa vam bodo povedali, da večina udeležencev simpozija ni imela pojma o tehnologiji keramične proizvodnje in tu so jim bili naši delavci mentorji. Čeprav nam je bilo že od samega začetka jasno, da bo simpozij ustvaril določene motnje v proizvodnji, smo pristali na to.

Oblikovalec keramike pač mora poznati veliko več kot le harmonijo barv, udeleženci simpozija pa so bili začetniki, kar

je tudi razumljivo. Vi, tovariš Krečič, se ne ozirate na vsa ta dejstva, ko govorite o „konkretnih programih“, ki ste jih na simpoziju izdelovali. Še mar vam ni, da bi upoštevali, da ima Keramična industrija v svojem proizvodnem programu nekaj sto izdelkov, ki jih trg zahteva in naroča.

Neresnična je tudi vaša trditev glede licenčne proizvodnje, saj naša tovarna nima nobene tuje licence. V vašem članku je v eliko zlobnega natolčevanja, neresničnih trditev, ki škodujejo ne le našemu kolektivu, marveč širši družbeni skupnosti.

Delovni kolektiv
Keramične industrije
Liboje.

Kaj moramo pripraviti za popis?

V zadnji številki Savinjskega občana smo opozorili na bližajoči se popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj, ki bo v Sloveniji potekal od 1. do 10. aprila 1981. Danes posredujemo našim občanom nekaj dopolnilnih informacij in navodil o popisu:

Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v letu 1981 urejata zvezni in republiški zakon (Uradni list SFRJ št. 41/80 in Uradni list SRS št. 25/80). Zvezni zakon določa v 6. členu, da mora dati na vsa vprašanja iz popisnih obrazcev pravilne in popolne odgovore vsakdo, kdor je zajet s popisom. Podatke o odsotnih članih gospodinjstva daje tisti član gospodinjstva, ki so mu podatki najbolj znani, o otrocih do 15 let pa eden od roditeljev ali skrbnik. Posebej določa zakon, da se, kdor je zajet s popisom, ni dolžan izreči o tem, kateremu narodu, narodnosti oziroma kateri etnični skupini pripada.

V 10. členu določa zvezni zakon, da morajo popisovalci, inštruktorji in kontrolorji, ki bodo popisovali, varovati kot uradno tajnost vse podatke, zbrane od posameznikov, ki se nanašajo na njihove osebnostne, družinske in premoženjske razmere. Zakon je zagrozil tudi z visokimi kaznimi vsem, ki bi kakorkoli prekršili njegova določila. Zpomniti pa si moramo, da je lahko kaznovan z denarno kaznjo od 500 do 5.000 dinarjev vsakdo, ki popisovalcu navede dati podatke, ki se zahtevajo s popisom, ki daje neresnične podatke ali onemogoči preveritev danih podatkov.

Popis mora biti opravljen v kratkem času – 10 dni. Da bi se to ogromno delo lahko uspešno opravilo, moramo sodelovati vsi občani s popisno komisijo, ki bo v občini vodila popis. Zato si bomo svoj čas razporedili tako, da bo v dneh od 1. do 10. aprila stalno nekdo od odraslih članov gospodinjstva doma, ki bo popisovalcu lahko posredoval podatke o vseh članih družine, najbolje pa bo seveda, če bodo dosledni vsi.

Za popis moramo pripraviti sledeče:

1. Obrazec „DEMŠO 4“, s katerim nam je bila določena enotna

matična številka. Obrazec nam je posredovala matična služba s pošto. Če kdo matične številke ni prejel do 15. marca, naj jo dvigne na matičnem uradu občine pred pričetkom popisa. Enako velja tudi za vse, ki so obrazec založili ali izgubili.

2. Vsi zaposleni in družbenem sektorju bodo do 27. marca v svojih temeljnih organizacijah ali skupnostih prejeli poseben pomožni obrazec z oznako P-1/B, ki bo vseboval podatke o organizaciji, kjer je delavec zaposlen, podatke o delavčevi šolski izobrazbi, poklicu in stopnji strokovne usposobljenosti.

Tudi te obrazce zberimo in jih ob popisu izročimo popisovalcu.

3. Lastniki počitniških hiš, vikendov, zidanic, lovskih in ribiških koč ter občasno naseljenih stanovanjskih hiš in stanovanj bodo v prihodnjih dneh dobili posebne pomožne popisne obrazce, ki jih morajo izpolniti in jih vrniti občinski popisni komisijam. Popisovalci bodo ob popisu te podatke primerjali.

4. Popisovalci bodo popisovali tudi občane, ki so na začasnem delu v tujini in njihove družinske člane. Podatke o osebah, ki živijo v tujini, bodo popisovalcem posredovali njihovi družinski člani doma ali sosedje. Občinska popisna komisija zato prosi vse občane, ki imajo svoje sorodnike ali znanke v tujini, da o njih posredujejo podatke popisovalcem.

5. Za hitrejši potek popisa stanovanj naj vsi imetniki stanovanjske pravice pripravijo podatke o površinah stanovanjskih prostorov in sicer: skupno površino stanovanja v m², površino sob z 6 m² in več ter površino kuhinje.

6. Kmetovalci pa naj za popis pripravijo poleg vseh prejšnjih še podatke o – skupnih površinah zemljišč v lasti članov gospodinjstva, ločeno za obdelovalna zemljišča (njive, vrtove, travnike, sadovnjake in vinograde) in pašne ike;

– o površinah zemljišč, ki jih ima kmetija v najemu ali jih oddaja v najem;

– o številu goved, konj, prašičev, ovac, perutnine vseh vrst in čebelijah družin;

– o številu in KM traktorjev in kombajnov.

I. JANIC

Kdaj bodo stanovanjske zadruge zaživele

Na razgovoru, ki ga je organiziral sekretariat za urejanje prostora, varstvo okolja in gradbeništvo občine Žalec v začetku februarja, so predstavniki delavcev združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in ostali, ki delajo na področju priprav gradnje, na podlagi potreb ugotovili velik interes po zadržni gradnji individualnih stanovanjskih hiš v naši občini.

Interes delovnih ljudi in občanov je, da svoje stanovanjske probleme vzajemno z združevanjem dela in sredstev enakovredno rešujejo.

Za združno stanovanjsko gradnjo imamo v Žalci občini na razpolago tri območja, to je Grič – Griže z 41 stanovanjskimi enotami, Prebold nad tovarno s 50 stanovanjskimi enotami in Škafarjev hrib v Žalcu, katerega zazidalni načrt je v fazi sprejemanja, z 72 stanovanjskimi enotami.

V Preboldu je veliko zanimanje za individualno stanovanjsko gradnjo delavcev v Tekstilni tovarni, zato bo ta delovna organizacija tudi pobudnik za ustanovitve in oblikovanje stanovanjske zadruge.

Na območju Škafarjevega hriba se prepletajo interesi delavcev iz organizacij združenega dela Juteksa, Minerve, Ferralita in še nekaterih drugih, ki želijo na tem hribočku graditi družinske stanovanjske hiše. Pričakujemo, da bo predlagani zazidalni načrt sprejet, s tem pa bodo podane možnosti za uresničevanje gradnje v tej stanovanjski soseski. Po budo za sklic zainteresiranih za gradnjo v zazidalni soseski Škafarjev hrib so prevzeli delavci Juteksa.

Za stanovanjsko sosesko Grič Griže je zazidalni načrt že sprejet in tudi zemljišče je odkupila Stavbna zemljiška skupnost, kar daje možnost za pričetek gradnje. V neposredni bližini te zazidalne soseske ni nobene večje delovne organizacije, kar zmanjšuje interes, vendar se za to območje zanimajo delavci iz manjših delovnih organizacij in skupnosti, kar daje možnosti za ustanovitve stanovanjske zadruge in uresničevanje sprejetega zazidalnega načrta. Interesente za gradnjo v tej zazidalni soseski bodo zbirali in jih sklicevali delavci Minerve iz Zabukovice.

Organiziran nastop delavcev, delovnih ljudi in občanov, ki so pripravljeni enakopravno združevati svoje delo in sredstva za pospešitev stanovanjske gradnje pri reševanju lastnih stanovanjskih problemov, daje ugodne možnosti za pridobivanje stavbnih zemljišč, združevanje sredstev za graditev, organiziranje različnih oblik stanovanjskega arčevanja, organiziranje gradnje spremljajočih objektov, skupni nadzor pri gradnji, organiziran nakup gradbenega in drugega materiala itd.

Vse to kaže, da bodo stanovanjske zadruge v Žalcu postale pomemben dejavnik dogovarjanja in usklajevanja zainteresiranih za individualno stanovanjsko gradnjo z usmerjanjem v izkoriščanje razpoložljivih možnosti.

F. SMODIŠ

Dober nasvet pred odločilnim da!

Med vami, dragi bralci jih je nekaj, ki še ne veste da imamo v Zalcu zakonsko svetovalnico. Uspešno deluje že drugo leto, vodi pa jo Anica Repnikova. Lahko za- pišemo, da si je svetovalnica v tem času že pridobila za- upanje, saj jo obiskuje če-

Anica Repnikova

dalje več tistih, ki se odloča- jo za zakonski stan, pa želijo dober nasvet in druge infor- macije.

V tem času je svetovalni- co obiskalo 528 oseb in za- nimivo je, da jih je med njimi tudi nekaj, ki so prišli iz sosednjih občin in celo iz Ljubljane. Anica Repnik je dovolj izkušena, ve, kako je treba splesti zaupanje in ta- ko ima kar veliko dela.

„Kdaj je zakonska sveto- valnica odprta?“

„Za individualne obisko- vance so določene srede v popoldanskem času, skupine pa prihajajo vsak drugi ponedeljek v mesecu. Bolj spro- ščeno se stranke pogovarja- jo, če pridejo posamezno, zanimivo pa je tudi delo s skupinami. Takrat mi poma- gata še zdravnik psiholog in socialni delavec.“

„Kakšne so teme pogovo- rov?“

„Ze lo različne. Ljudje po- trebujejo razne informacije, nemalokrat pridejo na dan z raznimi osebnimi problemi od stanovanja do podobnih skrbi. Seveda se pogovarja- mo tudi o nalogah in dolž- nostih mladoporočencev, pa ne nazadnje o tem, kako zgladiti morebitna nesoglasja med zakoncem. Predvsem bi želela reči, da je naloga svetovalnice v prvi vrsti po- sredovati informacije, seveda pa tudi svetujemo.“

„Se naši občani veliko lo- čujejo?“

„Glede zakonskih razvez smo v žalski občini celo nekoliko nad republiškim povprečjem, kar pomeni, da se loči skoraj vsak tretji za- konski par.“

„Nam lahko zaupate, ka- teri so najpogostejši vzroki, da pride do razveze zaka- na?“

„Kar precej je primerov, da se zakon razde zaradi alkoholizma, bodisi, da pije mož ali žena ali oba. Do razveze pride tudi zaradi lju- bo osumnosti oziroma, če se v zakonsko življenje vmeša tretja oseba. Če se zakonca obrneta na svetovalnico, ji- ma svetujemo z željo, da bi se pobotala. Kakšenkrat se to tudi zgodi.“

„Kak o je s primeri, ko se odločajo za zakonsko zvezo mladoletniki?“

„Take primere imamo. Gre največ za mladoletni- ce.“

„Se dogaja, da vas obisku- jejo občani tudi po sklenitvi zakonske zveze?“

„Da! Veseli smo takih obiskov, saj pomenijo med- sebojno zaupanje.“

„Hvala, za odgovore!“

Tk. L.

Podružbljanje ljudske obrambe

Angažiranje delovnih ljudi in občanov za naloge splošne ljud- ske obrambe in družbene samo- zaščite je opredeljeno z njihovi- m mestom in vlogi v naši socialistični samoupravni druž- bi, s koncepcijo in doktrino splošne ljudske obrambe, z za- vestjo in pripravljenostjo, da se v okviru ustavnih pravic in ob- veznosti vsestransko vključijo v obrambo dežele, varovanja svo- bode in neodvisnosti, samo- upravljanja in socialistične ure- ditve ter teritorialne celovitosti SFRJ.

Na podlagi teh stališč smo v naši republiki v letu 1980 pri- stopili k enotnemu usposablja- nju vseh delovnih ljudi in občanov. Učni program zajema štiri različna področja, ki se povezu- jejo v celoto.

V naši občini smo se za tako obširno in odgovorno nalogo dobro pripravili. Usposobili smo več kot 50 predavateljev za posamezne teme, skupaj pa je predavalo več kot 200 predava- teljev. Ti so izhajali iz sv. sredin – se pravi iz krajevnih skupnosti, v katerih živijo in delajo, obiskovali pa so poseben tečaj, na katerem so se seznanili s problematiko iz svojega po- dročja, pridobili pa so tudi osnove andragogike.

Celotna organizacija je bila poverjena komitejem za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v krajevnih skup- nostih. Prav ti komiteji so opravi- lili pomembno nalogo pri celot- nem usposabljanju, saj so ga do konca leta 1980 že opravili v večini krajevnih skupnosti. V nekaterih pa usposabljanja še potekajo. Z zaključkom celot- nega ciklusa bo usposabljanje

opravilo preko 13.000 občanov naše občine, do konca leta 1980 pa je to svojo dolžnost opravilo 8.000 delovnih ljudi in občanov.

Komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samo- zaščito v krajevnih skupnostih pa so pri svojem delu naleteli tudi na obilico težav, ki pa so jih z velikim angažiranjem tudi premagali. V večini primerov so se odločili za pravo pot pri reševanju problematike s tega področja.

Večina delovnih ljudi in ob- čanov je ugodno sprejela novo obliko usposabljanja.

Komiteji za SLO in DSZ v krajevnih skupnostih so svoje naloge dobro opravili, saj so uspešno premagali vse težave v zvezi s predavatelji, prostori in drugimi problemi. Brez dvoma je potrebno s takšno obliko usposabljanja nadaljevati, po- iskati pa je treba tudi nove oblike in metode dela ter na ta način problematiko ljudske obrambe in družbene samo- zaščite čim bolj približati de- lovni ljudem in občanom.

Ob koncu bi opozoril še na revijo Naša obramba, v kateri izhajajo na poljuden način pisa- ne teme za usposabljanje delov- nih ljudi in občanov. Pa tudi sicer je Naša obramba izredno zanimiva, saj prinaša vrsto član- kov, ki prispevajo k boljšemu poznavanju koncepcije SLO in DSZ. Prav bi bilo, da se čim več delovnih ljudi in občanov naro- či na to revijo, saj svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito partici- pra 40 % pri naročninah.

HENRIK KRAJNC

Spomini na Zagoženovo mamo

(Ob prazniku žena)

Pot me je vodila skozi Latko- vo vas. Za hip sem obstal pred Zagoženovo domačijo. Počasi sem stopal proti Savinji in se v mislih pogovarjal z Zagoženovo mamo.

Pred leti sem jo obiskal. Bila je videti krepka in oči izpod utrujenega čela so tako toplo sijale. Zdaj počiva na prebold- skem pokopališču. Takrat mi je o svojem trnovem življenju tako z avzeto pripovedovala.

„Začelo se je kar ob rojstvu. Starša sta me pustila pri tujih ljudeh, odšla sta po svetu s trebuhom za kruhom. Nikoli ju nism videla, nikdar občutila mehke matrine roke. Zgodaj sem si sama služila kruh...“

Z Zagoženom sva se vzela pred prvo svetovno vojno. Še pred poroko je nesreča terjala njegove oči; bil je popolnoma slep. Mene to ni motilo. Bil je razburljive narave, po srcu pa dober kot pravi savinjski hleb. Razumela sva se in rodila sem mu deset otrok; kruha pri hiši ni manjkalo. Delala sva od rane- ga jutra do poznega večera, prebedela nič koliko noči. Ni- sem tarnala, če pa sem kdaj pa kdaj rahlo zavzdihnila, je mož razprostrl zamegnene oči in mi rekel: „Saj bo šlo, tebe ne zlomi tako hitro.“

Tudi s politiko so otroci hitro začeli. Prihajali so v hišo znani in neznani ljudje iz Ljub- ljane, Trbovelj, Šoštanja, Celja... Ljudje so kmalu dvig- nili glas: „Pri Zagoženu se zbira- jo komunisti!“ Mož je zamah- nil z roko: „Kaj hočeva, mladi z režimom niso zadovoljni. Boš videla, tudi žandarji bodo pri- šli.“

Nekatere obraze sem si dobro zapomnila: vsi Šlandri, Rok in Mravljak iz Šoštanja, Hribarja iz Šentlovnega... Tukaj v sobi, na podstrešju, marofu, kozolcu in celo v list- njaku so imeli sestanek. Često pozno v noč. Moj mož je bil slep, toda za dogodke po svetu se je vedno zanimal. Največkrat mu je bral kdo od otrok. Za cerkev se nisva kaj prida brigala. Nisva utegnili. Posebno jaz, vedno sem imela polne roke dela. No, pa se je zgodilo, naši in znanci od drugod so imeli na pod strešju sestanek, ko so se na pragu pojavili žandarji. Straž- mojster me gleda in prebada s sršečimi očmi, kakor da sem jaz vsega kriva. „Vaša hiša je vedno bolj sumljiva. Mati, ne igray se s komunističnim gibanjem!“ je brundal, jaz pa tudi nisem drža- la jezika: „Ježeš, če smo vam Zagoženi tako strašno napoti, polijte bajto z bencinom in jo zažgite!“ Tega niso storili, pač pa so pridno brskali po hiši, povsod so vtaknili svoj nos.

Potem je izbruhnila vojna. Nismo še pozabili prve svetov- ne, že je tu vihar, ki nas bo zavrtinčil v drugo. Prišli so: Mravljak, Pikel, Hribarja in dru- gi, vsi glavni komunisti v Savinjs- ki dolini. Nekateri so se vračali iz fronte. Kraljevine ni več, so rekli. Kralja je zamenjal Hitler. Komaj so se odpočili, so nasko- čili žandarmerijsko postajo. Nemcev še ni bilo. Hoteli so imeti orožje, zato so razorožili preboldske žandarje. Dobro so naši odnesli pete, ko so na dvorišču zabrnili motorji in nekdo je ostro vprašal: „Zago- ženi?“ Potem, ko smo po- vedali, da smo res tisti nevarni Zagoženi, nam je bilo ukazano: „Vsi na dvorišče!“

Prvič sem od blizu videla Nemce. Ti zelenci so nam grozi- li, da nas bodo kar na dvorišču postrelili; tokrat so nam priza- nesli.

Naš Tonček je bil star osem- najst let. Ves je gorel za nekaj n ovega, ki da bo prišlo, midva z možem pa tistega novega nisva povsem razumela. Vse otroke sem imela rada, Tonček pa mi je bil še posebno pri srcu. Niti

pomisli nism hotela, da bi ga izgubila. Pa se je vse tako hitro zasukalo. Ponoči so prihajali z nani in neznani ljudje. Nosili so nahrbtnike, orožje. In vsi naši so bili z njimi. Spali so na kozolcu, hlevu, hiše so se podnevi izogibali. Bili so previd- ni, zanka pa je bila zadržana.

Prva aretacija. Zaprli so Tončka in Joža. V Starem pis- kru so ju zasiljevali in topli, topli... Toda hoteli so imeti še druge Zagožene, moje otroke: Treziko, Jožico, Hermino, Ano in Ančija, Micko in Dolfo. Zato so Tončka in Joža izpusti- li. Na delu v tovarni pa so aretirali Treziko. Tudi njo so odvedli v Stari pisker. Dru gi so po vedali, kako so jo topli, izda- la pa ni nikogar; Zagoženi niso izdajali. Njen fant, prav tako zagrozen komunist, Plaskanov Ivan iz Šentruperta, je poskusil vse, da bi jo rešil. V paket med kruh je skrnil samokres. Sam je nesel paket pred zapor in čakal... Pričakal pa je Nemce. Takoj so ga aretirali. Trezi je čez čas prišla domov, kmalu pa je dobila pismo iz zapora. Njen Ivan je pisal: „Draga Trezi! Zaman čakam glasu od tebe, pa čeprav sva tako blizu. Vem, razumem te... Mislim, da me bodo kmalu poslali v negoto- vnost. Če bom šel v Maribor, je malo upanja, da se še kdaj vidiva. Prosim te samo, da vse mirno preneseš, ker tako ne moreš s svojo žalostjo nič spre- meniti. Ali si mi ti poslala to žlico in eno marko? Srčna ti hvala. Veš, mogoče je ta listič zadnji, ki ga pišem. Težko, silno težko mi je, če bodo ostale sanje o najini bodočnosti neiz- polnjene. In če bo kaj hudega prišlo, bodi trdna in imej vero v življenje in v vse tisto, kar smo kdaj govorili v vaši, Zagoženovi hiši...“

Ivan je bil tako dober fant. Pismo smo dobili po skrivni poti. Ne spomnim se, kdo ga je bil prinesel; bilo pa je res zad- nje... Ivana so ustrelili kot prvega talca iz Savinjske doli- ne... Naša Trezi je med vojno dosti prestala, prerano je mora- la v grob...

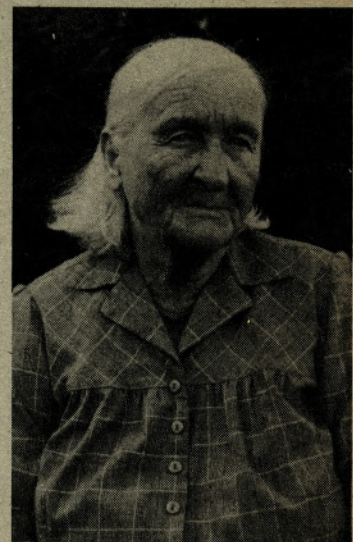
Tudi po Tončka in Joža so spet prišli, našli pa ju niso, sta se prej umaknila. Žandar Schutz mi je s praga zagrozil: „Zagoženka, vse bomo našli, vse postrelili!“ Začeli so se tež- ki časi. Nastradali smo prvi med prvimi. Bila me je ena sama

skrb za otroke. Gestapo je zate- goval zanko, imeli so nas na očeh podnevi in ponoči. Potem pa tisto strašno jutro. Mici, Tonček in Joško so spali na kozolcu. Fanta sta hotela ob ranem svitu na pot; bila sta partizana, prva borca. Naša Mici pa si je kdo ve kolikokrat zate- la nahrbtnik in odhitela z njim proti Dobrovjam, proti Zgornji Savinjski dolini. Komaj pa so se naši pod kozolcem zganili, že je odjeknil rezek nemški glas: „Halt!“ Najprej so našli Mici. Potem še Joška in Tončka. Uklenili so ju in odgnali proti Preboldu. Hodila sta zavrano, čeprav se je ob cesti nagnetlo vse polno radovednežev. Jože je odskočil in zadeli so ga trije streli, niso bili smrtni. Spet sta morala v Stari pisker in spet tepež, mučenje, zasliševanje... Malo pred smrtjo mi je Tonček pisal pismo: „Draga mama, dragi domači, zdaj sva z Jožkom pri kraju s svojim življenjem. Brata sva in veva, kje nama je mesto. Prav zdaj se spominjam d omače hiše, spominjam se vaju in vseh naših. Mama, vsak člo- vek mora umreti, toda mi umi- ramo drugače... In če bodo kdaj pisali o najinem življenju, naj ne pozabijo zapisati, da sva bila tvoja sinova, rojena v Zago- ženovi hiši v Latkovi vasi...“

Ne spominjam se vseh be- sed. Tako mlada sta morala umreti: Tonček je bil ustreljen, Jože je umrl v taborišču... Življenje v naši hiši pa je teklo svojo pot. Hermina, Jožica, Ana in Anči z delom niso niti za hip prenehale. Hermina je bila v znani savinjski trojki. Prihajali so žandarji, policisti, gestapo: „Hočemo Hermino! Kje je Her- mina? Zagoženka, v kratkem spet pridemo!“

Res so prišli. Ni še posvetilo sonce, bili smo še v posteljah, ko je zaropotalo po vratih: „Odprite, žandarmerija!“ Pri- drveli so v hišo in me vrgli iz postelje. Tu di tisti strašen Schutz je bil med njimi. Začel je suvati slepega moža. Stopila sem predenj in kriknila: „Pusti- te ga, saj je popolnoma slep!“ Schutz pa mi je na prsi nastavil revolver: „Hermino hočemo, govor!“ Da bi lastnega otroka izdala? Nikoli!

Takoj smo morali na pot. Vn uček Sergi me je tako spleše- no pogledoval. Vzela sem ga v naročje in se oprljela slepega moža. Sin Dolfe in hči Lojzka

Marija Zagožen

sta pograbila nekaj obleke, po- kladala živini, nato so nas strpa- li na kamion. Privijala sem na prsi malega Sergeja, gledala slepega moža; iz ugaslih oči so drsele solze. Besede, ki mi jih je tolikokrat govoril, so zdaj bile še glasnejše: Zagoženka, trdna bodi, živeti moraš, zaradi dru- gih, za vse tvoje!

Morala sem postati kamen. Rodila sem deset otrok in vsi so bili vključeni v boj za boljše življenje... V Celju so nas loči- li: otroci na eno, starejši na drugo stran. Dolfe, Lojzka, Mici, Ana in Anči so šli v Ausch- witz, midva z možem v Baum- garten, mali Sergi v taborišče za otroke. Oba z možem sva nala- gala sedmi križ, življenje sva darovala Zagoženovi grudi in desetim otrokom, zdaj pa na pot k popolnemu uničenju...

Iz Baumgartna so naju prese- lili v taborišče Tann. Tu pa je gospodaril tifus in skoraj vsak dan se je kdo od taboriščnikov za vedno poslovil. Spali smo na mrzlem, hodili na delo, jedli pa skoraj nič. Mož ni hodil na delo. Ždel je v mrzli sobici in premišljeval o našem življenju. Ponoči je večkrat zavzdihnil: „Mar bi nas na domačem dvori- šču postrelili!“

Pot e nama je izpolnila goreča želja. V naše taborišče so dali vnučka Sergeja. Bila ga je ena sama krasta, ena sama uš; toda ob njem sem zaživela še bolj trdno življenje. Mnogi v taborišču so trdili, da sem med vsemi najbolj trdna. Večkrat, ko se je kdo za vedno poslavljaj, mi je tiho naročil:

Zagoženka, ko se vrneš, še naše pozdravi...

Tudi Mugu iz Šmartnega me je prosil. Po njegovi smrti je tudi mojega moža vidno pobira- lo. Malo pred smrtjo mi je s hropečim glasom dejal: „Le kaj bi dal, da bi zdaj umiral doma, v Latkovi vasi, v naši Savinjski dolini, da bi me položili v do- mačo grudo...“ Zelja se mu ni izpolnila. Umrl je daleč od svo- jega doma, daleč od ljubljene Latkove vasi. Kadar je bil vnu- ček Sergi žalosten, me je gledal in spraševal: Mama, bova tudi midva tukaj umrla?

Ne bova. Morava se vrniti domov, na Zagoženovo, sem odgovarjala.

Avg usta 1945 sva stopila na domače dvorišče. Iz Auschwit- za je prišel sin Dolfe, iz naših g ozdov so se vrnile Hermina, Jožica in Trezi, ki je zaradi trpljenja kmalu umrla. Tonček, Jože, mož, Lojzka, Mici in Ana so bili žrtve norega Hitlerja; šest Zagoženov in Trezi je bila sed- ma, osma bom pa jaz. Naložila sem si osmi križ, pa je zame pretežak. Lenarila nisem, delo so mi v zibel nastlali, počivala bom, ko me bodo pod domačo grudo zakopali... je končala pripoved in si s predpasnikom pobrisala solze.

Zdaj je ni več, počiva na preboldskem pokopališču, spo- min nanjo pa bo širom Savinjs- ke doline še dolgo živ, spomin na Zagoženovo mamo, ki je rodila deset otrok, jih vzgojila v dobre in srčne državljane, ki so postali desetina hrabrih borcev, prvoborcev za svobodo, za našo socialistično Jugoslavijo.

DRAGO KUMER

Z izleta na Mrzlico. V prvi vrsti na skranji desni je Slavko o Šla nder z ženo, v sredini je Jožica Hribarjeva, na levi Mica Šlandrova, nad njo brata Hribar. V karistari sbrani v čepici je Milan Apih, nad njim Franjo Vunč. Predvojni komunisti so bili dobri znanzi Zagoženove mame.

Ob letošnji spomladanski setvi...

Minulo jesen zaradi muhastega vremena kmetovalci niso utegnili pravočasno pospraviti pridelkov, kaj šele posejati vse, za jesensko setev namenjene površine.

Tudi v Sloveniji oziroma v Savinjski dolini nam jesensko spravilo pridelkov ni šlo gladko od rok, saj so bili primeri, da so kmetovalci potrgali koruzo že v snegu, za spravilo koruznice pa ni bilo več časa.

Pomeni, da kmetovalce čaka na pomlad veliko dela, zlasti še, ker bo treba z jarinami zasejati tu di tiste površine, na katerih ni bila opravljena jesenska setev.

Res pa je, da pšenica v naši dolini ni več glavna kultura kot n.ekoč. Poleg hmelja, ki je dobil z adnji čas po več suhih letih, boljše ceno, bomo sejali veliko koruze in drugih krmnih rastlin pač za potrebe živinoreje.

Zaradi vse dražjih močnih krmil (spomnimo se na visoke cene koruze) si živinorejci prizadevajo pridelati kar največ dobre mrve in drugih poljščin, ki predstavljajo živinsko krmo, doma. Veliko več kakovostne mrve za živino pa bo možno pridelati tudi na travnikih — ob izdatnem gnojenju seveda.

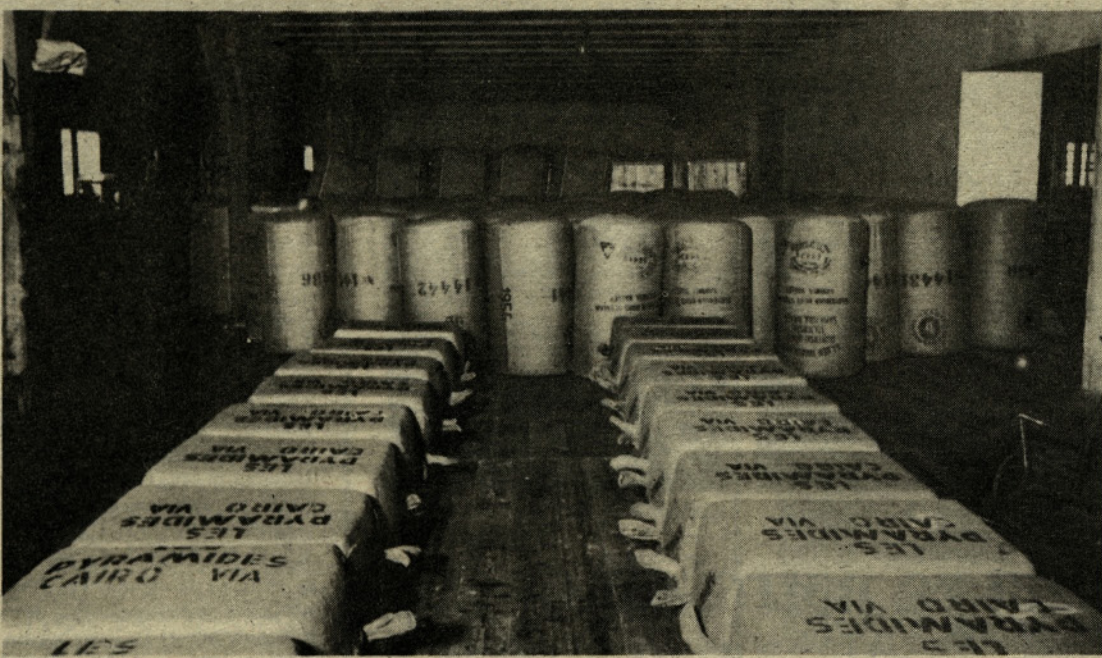
V Sloveniji nameravamo letošnjo pomlad zasejati 64 tisoč hektarjev s koruzo, 33 tisoč hektarjev s krompirjem in 52 tisoč hektarjev s krmnimi rastlinami. Da bi zagotovili novi sladkorni tovarni v Ormožu potrebne surovine, slovenski izvršni svet in drugi dejavniki še posebej opozarjajo, da bo treba zasejati sladkorno peso na 6800 hektarjih, kar bo za 3000 hektarjev več kot lani.

Du bi proizvajalce spodbudili k večji proizvodnji (višjim hektarskim donosom), jih bodo stimilirali in sicer bodo za 40 ton pridelane sladkorne pese po hektarju kot dodatno stimulacijo prejeli 4000 dinarjev, za vsak kilogram pešnice, ki ga bodo z družini individualni kmetovalci prodali slovenski industriji za predelavo žit, pa obetajo še po 80 par. Višina premije bo odvisna od uspešnosti pridelka in jo lahko povečajo ali zmanjšajo za odstotek, pri čemer je osnova 40 ton sladkorne pese na hektar. Denar za premijo za sladkorno peso bodo zagotovili iz republiškega proračuna.

V Savinjski dolini bo mo seveda nadaljevali z obnovo hmelja in pri tem bomo upoštevali sajernje tistih sort hmelja, ki dajejo poleg kvalitete tudi visoko donose.

Se besedo, dve, o gnojenju. Na dlani je, da lahko pričakujemo višje pridelke le ob izdatnem gnojenju zemlje. Poleg hlevskega gnoja si bo treba pravočasno zagotoviti potrebne količine umetnih gnojil, pa čeprav niso poceni.

JAK.

Proizvodnja in prodaja hmelja letnika 1980

Da bi bralcem nalili čistega vina, kako je bilo s prodajo hmelja letnika 1980, ki je dvignila nemalo prahu, želim pojasniti, da je bilo leto 1980 izjemno in ga lahko v povojnem času primerjamo z letom 1957.

Hmelj je večletna rastlina in njegovo potrebo določa svetovna proizvodnja piva. Poleg tega velja v svetu pri prodaji praksa predprodaj za 3-4 leta in to velja za večji del plasmata.

Ob ugotovitvi, da domače tržišče za zdaj porabi le 25 do 30 % letine, izhaja tudi prodajna politika v okviru Poslovne skupnosti za hmeljarstvo Slovenije. Naša slovenska proizvodnja predstavlja le 3 odstotke svetovne proizvodnje hmelja in da Hmeljarska skupnost oziroma reprocelota vključuje preko 99 % vse slovenske proizvodnje, v kateri letno pridelamo 3000 do 3300 ton hmelja. To je ena najbolj dovršenih oblik organizirane proizvodnje in je lahko z a vzgled.

Prodaja okoli 70 % pridelane hmelja na inozemska tržišča, narekuje, da gremo v korak s svetom, kjer velja praksa, da se večina pridelka prodaja za fiksno

ceno za več let naprej. Izkušnje potrjujejo, da so bile cene največkrat boljše v predprodaji, kot pa so znašale dnevne cene.

Ko se je leta 1977-78 prodajal letnik 1980, ni bilo možno predvideti, da bo pridelek zaradi neugodnega vremena v svetu slab. Svetovna proizvodnja tega letnika je znašala okoli 117.000 ton od pričakovanih 125 do 130.000 ton. Pomeni, da je bil pridelek manjši za 15 odstotkov, izjema je bila le Slovenija in pa ZDA. Velik izpad je imela Zapadna Nemčija, kjer je imel hmelj tudi nižji odstotek alfa kislin. Zaradi manjšega pridelka se je začela hajka za hmeljem, cene so v prvi polovici oktobra dosegle vrhovno višino okoli 2000 DM za 50 kg. Podoben slučaj po vojni smo imeli le še leta 1957, ko je dosegla cena 1200 DM za 50 kg. Posledica je bila, da so se cene hmelja že leta 1959 znižale na 110 DM za 50 kg.

Kar zadeva pridelek hmelja letnik 1980 v Sloveniji, smo ga že v letu 1977/78, računajoč na dobro letino, prodali 67 %. Že med letom so prihajale napovedi o slabšem pridelku, ven-

dar smo se uštel, kajti že do konca novembra smo v Hmeza-du prevzeli 3266 ton pridelka, poleg tega pa so proizvajalci prodali nekaj hmelja mimo naše skupnosti, skratka, pridelek je bil dober.

Čas od obiranja do konca novembra je bila doba taktiziranja nekaterih pridelovalcev, da bi odtujili čim več pogodbenih količin hmelja, saj je bilo takrat že jasno, da pridelek v svetu ne bo pokrtil potrebe in da je pričakovati konjunkturo. Tudi izvozna podjetja izven naše skupnosti so se trudila, da nam poberejo čim več pridelka.

Ko je bilo ugotovljeno, da bo pridelek le večji od predvidenega je tudi Poslovna skupnost za hmeljarstvo prodala preko Hmezada 100 ton viškov po dnevnih cenah od 540 do 610 din za kg hmelja, kar je dvignilo povprečno prodajno ceno za okoli 18 din pri kg. Če ne bi bilo odtujenih (120 ton) količin hmelja, bi bila povprečna cena še višja za okoli 20 din pri kg. V tem je tudi bistvo nezadovoljstva poštenih kooperantov, kjer izkupiček dobre prodaje po dnevnih cenah ni še v korist povprečne cene, ampak posameznikom, ki so tako dobili za kg hmelja za okoli 100 din višjo ceno.

Hmeza je v predprodaji prodal 2187 ton letnika 1980, 984 ton pa po trikrat spremenjeni in dogovorjeni ceni domačim pivovarjem in 100 ton po dnevni ceni tudi na inozemski trg. Povprečna prodajna cena letnika 1980 znaša okoli 180 din za kg, ki se deli v reproceloti z 91,42 odstotno za pridelovalce, 6,13 odstotno za trgovino, 2,16 odstotno za inštitut in 0,19 odstotno za stroške združenja. Tako je bila prodaja lanskega pridelka hmelja, ko je zaradi trenutne konjunkturo v svetu in nespoštovanja samoupravnih dogovorov in pogodbenih obvez napravila škodo dobro organizirani proizvodnji.

BOBOVNIK MIŠO
Hmeza export-import
Žalec

Dober servis - sestavni del kvalitete izdelka

V SIP Šempeter posvečajo organiziranju servisa in servisne mreže veliko pozornost. Zavedajo se namreč, da je kvaliteta in hitra servisna služba sestavni del kvalitete izdelka.

Pri izdelavi srednjeročnega programa organiziranja servisne službe v Jugoslaviji so izhajali iz stališča, da je potrebno organizirati pogodbeni servis najprej na tistem področju, ki je najbolj oddaljeno in na katerem so prodali največ svojih izdelkov.

Do leta 1985 bodo tako ustanovili 27 pogodbenih servisov, ki bodo s servisnimi storitvami postopoma pokrili celotno področje Jugoslavije.

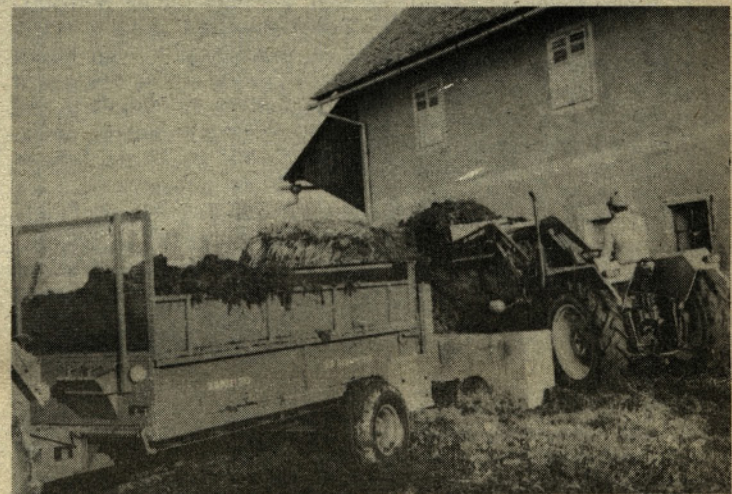
Za uspešno delovanje servisne mreže zagotavlja SIP zadostne količine nadomestnih delov, skrbi za šolanje servisnih mehanikov ter opremlja pogodbene servise s potrebnim orodjem. Posebno pozornost posvečajo nadomestnim delom, zato so za nabavljanje le-teh v pomoč izdelali sugestivno listino količine

in vrste delov za posamezne stroje. Hkrati sproti obveščajo servisne zastopnike o številu posameznih strojev na njihovem področju, kar jim skupaj s sugestivno listo omogoča nabavljanje optimalnih količin potrebnih delov.

Na ta način je zagotovljeno dovolj nadomestnih delov ob vsakem času za vse vrste SIP-ovih strojev, ki si seveda po linijah sledijo preko celega leta (hlevski gnoj, seno, silaža, koruza in zopet gnoj).

V SIP-u so prepričani, da bo zadovoljevanje koristnikov njihovih izdelkov z nadomestnimi deli in servisnimi storitvami kvalitetno in ažurno, če bodo uspeli servisne zastopnike pritegniti k tesnemu sodelovanju, prodajo mrežo oziroma podpisnike samoupravnega sporazuma o poslovnem sodelovanju pa ustrezno spodbuditi za prodajo nadomestnih delov, kar je glede na plasman SIP-ovih strojev preko njih tudi njihova dolžnost.

MV

Sipovi kmetijski stroji pri delu

Člani društev kmetjskih fantov in deklet - kje ste?

Pomen društev kmetjskih fantov in deklet po vojni dolgo ni bil pravilno ocenjen in še danes ni v celoti ocenjena njihova vloga pri razvijanju napredne miselnosti in uveljavljanju ljudsko-frontnih idej na naše podeželju v predaprilski Jugoslaviji, zaradi katere je Zveza KFID leta 1941 kot celota sprejeta v OF slovenskega naroda, društva pa prek nje v celoti sprejeta v SKOJ.

Tako je zbiranje naslovov še živčih članov in prek njih zbiranje drugih podatkov in dokumentacije o delovanju DKFID hudo peneče, a nujno. Kajti vedno manj nekdanjih članov teh društev še živi, hkrati pa prav zdaj — čeprav dokaj pozno — pripravljajo obširni prikaz delovanja, pomena in vloge društev kmetjskih fantov in deklet ter njihove Zveze ter njihov vpliv pri razširjanju naprednih idej na slovenski vasi.

Tudi v Savinjski dolini so delovala številna DKFID. Tako npr. v Orli vasi, Taboru, Sv. Lovrencu v S. d., Šentrupertu pri Taboru, Braslovčah, v Gorenju, Rečici ob Savinji in še kje.

Kljub bogatemu arhivu, ki ga je uspelo ohraniti pok. Ivanu Kronovšku, dolgoletnemu predsedniku Zveze KFID, doma iz Orle vasi, pa

je še vedno veliko pomanjkanje zgodovinskega gradiva prav v področju Savinjske doline. Točen pregled članov — še živčih in umrlih — je na voljo le za DKFID Ta bor. Le ta 1974 ga je posredovala Rozi Ocvirk. Tako je prav, da se tudi Savinjski občan vključi v akcijo.

Kaj v tej akciji želimo od bralcev?

Predvsem bi v najkrajšem času radi zbrali točne naslove še živčih članov nekdanjih društev kmetjskih fantov in deklet na področju Savinjske doline. Zato naj na le-ti svoje naslove sporočijo čimprej.

V akciji lahko sodelujejo tudi bralci — še posebej mladina — čeprav niso bili člani društva, vedo pa, da je društvo kmetjskih fantov in deklet v njihovem ali sosednjem kraju obstajalo ali morda vedo za kakšnega nekdanjega člana društva ter njegov naslov. Naj nam to sporočijo.

V sporočilih bo zanimivo zvedeti tudi, če se v vašem kraju morda še kje najdejo arhivi (zapisniki, razna druga dokumentacija ali posamezni letniki oz. številke GRUDE) ali fotografije o delovanju društva KFID (tekme koscev, žanjic, predic ipd.). Vaša sporočila pošljite na Uredništvo „Savinjski občan“, 63310 Žalec.

Devet tisoč litrov pokvarjenega mleka

Celjska elektroenergetska inšpekcija je pri pregledu celjske mlekarne ugotovila na električnih instalacijah v rsto pomanjkljivosti in nasploh slabo stanje električnih naprav.

V prejšnjem mesecu se je tako zaradi vžiga kabla pokvarilo v mlekarni 9000 litrov mleka in 130 kg skute v skupni vrednosti 43.000 dinarjev.

Čeprav celjska mlekarne še ni stara, saj je bila zgrajena leta 1962, nima rezultatov ozemljitvene upornosti,

pa tudi ne geodetskega posnetka zemeljskih kablov, glavni električni razdelilnik nima primerne zaščene itd. Mlekarne tudi nima lastnega pomožnega vira električne energije. Po poplavih, ki so zadele tudi električne instalacije, so največkrat opravili zgolj provizorne rešitve.

Čeprav je pri Arji vasi že stekla gradnja nove mlekarne (začetna dela!), bo trajalo še dve leti, da bo v novi tovarni stekla proizvodnja. Da bi zagotovili prebivalstvu

nemoteno preskrbo z mleko in mlečnimi proizvodi, bo treba kar najbolj skrbno obnavljati in vzdrževati obstoječe naprave v stari mlekarni in sem sodijo tudi električne naprave.

V mlekarni se zavedajo stanja, zato so že izdelali sanacijski program, v katerega so zajete tudi električne instalacije (nov kabel, sanacija stikalnih omar). Podvzeli pa bomo še druge ukrepe, da bi zagotovili nemoteno proizvodnjo.

Občinska skupnost za cene

Na podlagi zveznega zakona o pravicah in dolžnostih organov družbenopolitičnih skupnosti na področju družbene kontrole cen in skupnosti za cene se mora v vsaki občini ustanoviti skupnost za cene.

V naši občini smo že v mesecu decembru 1980 z vso resnostjo pristopili k uresničitvi te naloge. V ta namen je občinska konferenca SZDL Žalec imenovala devetčlanski iniciativni odbor, ki je pripravil osnovne dokumente. Ti so bili že obravnavani in sprejeti. Na njihovi osnovi je Skupščina občine sprejela odlok o pravicah in dolžnostih občinskih organov in skupnosti za cene na področju družbene kontrole cen, kjer se urejajo pravice in dolžnosti občinskih organov na tem področju, kakor tudi na način uresničevanja posebnega družbenega interesa pri opravljanju nalog občinske skupnosti za cene.

Podpisan je bil tudi družbeni dogovor o občinski skupnosti za cene, kjer udeleženci zagotavljajo pogoje za ustanovitev te skupnosti. Podpisali so ga občinski izvršni svet, Medobčinska gospodarska zbornica Celje, Občinski sindikalni svet, Občinska konferenca SZDL in občinska konferenca sveta potrošnikov Žalec.

Temeljne in druge organizacije združenega dela, skupnosti in obrtno združenje Žalec so podpisali samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnosti za cene, v katerem so natančno določene naloge skupnosti, organi skupnosti, pravice, dolžnosti in odgovornosti ustanoviteljev, nadalje oblikovanje in sprejemanje delovnega programa in financiranje, način opravljanja strokovno-administrativnih del za skupnost ter samoupravni splošni akti skupnosti.

V zaključni fazi je tudi imenovanje delegatov v svet skupnosti, ki je sestavljen iz 13 članov, od katerih sta dva iz izvršnega sveta, pet članov iz medobčinske gospodarske zbornice (komunalne, stanovanjske skupnosti, proizvodne obrti, družbenega sektorja, gostinstva, družbenega sektorja in izobraževanja), tri člani delegata obrtno združenje, enega občinski sindikalni svet, prav tako po enega člana pa še občinska konferenca SZDL in občinska konferenca sveta potrošnikov.

Ko bodo imenovani vsi delegati v svet skupnosti, bo iniciativni odbor sklical prvo sejo sveta občinske skupnosti za cene, na kateri bodo obravnavali statut in pravilnik o delu.

Novosti novih sistemskih predpisov na področju cen je predvsem v tem, da bodo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela v pogojih medsebojne odvisnosti, povezanosti in odgovornosti samostojno oblikovali cene za svoje proizvode in storitve na podlagi delovanja tržnih zakonitosti, izhajajoč iz meril za oblikovanje cen, določenih z zakonom o temeljnih sistemih cen in družbeni kontroli cen. Tako bodo delavci preko svojih delegatov v svetih skupnosti za cene pripomogli k demokratičnejši obravnavi in sprejemanju cen iz svoje pristojnosti.

MIRAN VOVK

Hriberšek Amalija

Rehar Ivan

Igrišnik Angela

Predraga solata za potrošnikov žep

V teh februarjskih dneh smo obiskali nekatere trgovine v Žalcu (tudi tržnico!) in si ogledali založenost ter prodajalke pobarali, kakšne so cene.

Žalska tržnica je samevala, le v kiosku si je prodajalka Milena ob pečici grela premrle roke. Imela je nekaj malega majske solate, pa več zelja, repe, pomaranč in banan. Solata je bila draga – 165 dinarjev kilogram.

„Žalčani v teh zimskih dneh kupujejo precej južnega sadja, če ga imamo, jabolka pa zadnji čas ne gredo v prodajo. Najbrž zato, ker ima večina potrošnikov ozimniško sadje v kleti, slaba prodaja pa je tudi zaradi slabše kakovosti,“ je dejala prodajalka. Kilogram jabolk je stal 24,90 din (zlati delišes), pomaranče so bile po 29 din, banane pa po 39 din kilogram.

Kislo zelje v polkilogramskih vrečah je stalo 10,50 din, toliko pa tudi kisla repa. Milena

Cvetače nekaj časa ni bilo na trgu, sedaj stane 70 din kilogram, to je enkrat več, kot je stala lani v februarju.

V prodajalni 2 (Savinjski magazin) so imeli lepe pomaranče,

možno nabrati regrat ali motovilec.”

Janez Kolmanič: „Kdo bi zmogel sedanje visoke cene. Ne gre in ne gre. Pomaranče in banane so cenejše. Kakor hitro

V prodajalni Savinjskega magazina

pa tudi nekaj banan je bilo na policah. Kislo zelje so prodajali po 17 din, kg banan je stal 39,60 din, jabolka so ponujali po 20,30 din kilogram, vendar ni bilo kupcev. Ker jabolka v tem času že hitro ovenejo, razmišljajo, da bi ukinili prodajo.

Trgovina je imela dovolj kislega zelja in repe, pa tudi majsko solato so imeli. O sedanjih ponudbi sadja in zelenjave so rekli:

Amalija Hriberšek: „Jabolka ne kupujem, tudi solate ne, ker je predraga za moj žep. Radiča tudi ni in tako iščemo vitamine v zelju in repi, pa tudi banane in pomaranče občasno kupim – za otroke!“

Alojz Veber, upokojenec: „Če zakonca živita zgolj od ene pokojnine, si ne moreta privoščiti tako drage solate, čeprav bi jima bila še tako potrebna. Zelje in repa sta cenejša. Ko bo skopnel sneg in bo topleje, bo

bo topleje, bo več motovilca in radiča, sedaj pa je treba potrpeti ali pa seči globlje v žep.“

Terezija Verdev: „Majska solata je predraga, zato je ne kupujem. Otroka sta potrebna sadja in tako kupujem banane in pomaranče. So že boljše kot jabolka. Problem je le v tem, da južnega sadja ne dobimo vsak dan.“

Ivan Rehar, upokojenec: „Zelenjava je absolutno predraga, pa tudi ponudba v teh zimskih dneh ni najboljša. Trgovci bi ponudili, a jih preskrbovalna podjetja slabo zalagajo. Počakati bo treba pomlad.“

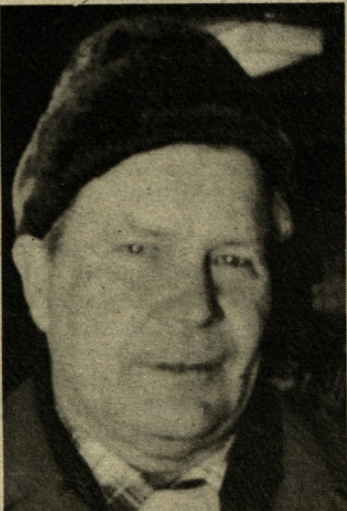
Angela Igrišnik: „Moja plača čistilke ne zadošča, da bi lahko kupovala drago solato. Za otroka občasno kupim pomaranče in banane. Tudi sama bi kakšno banano pojedla, a se je ne upam. Na pomlad, ko bomo sami nabirali regrat in motovilec, bo boljše.“

Tk. Le.

Verdev Terezija

nam je dejala, da ob sobotah že prihajajo okoliški kmetje. Tako so minulo soboto prinesli nekaj endivije in radiča po 80 kilogram. Ljudje so oboje hitro pokupili pač zaradi dostopnejše cene.

Veber Alojz

Vuherr Milena

Kolmanič Janez

Javna razprava o položaju mladih

V teku je javna razprava o družbeno-ekonomskem položaju mladih, ki jo vodi Zveza socialistične mladine Slovenije v vseh sredinah mladinskega organiziranja, kot osnovo na izvedbo problemske konferencije o družbeno-ekonomskem položaju mladih, ki bo predvidoma konec meseca februarja.

Namen javne razprave je, da spregovorimo o družbeno-ekonomskem položaju mladih s posebnim poudarkom o stanovanjskih problemih, problemih zaposlovanja, socialnega položaja učencev in študentov, o materialnih pogojih za delo mladin-

ske organizacije v krajevni skupnosti, položaju mladih kmetov, položaju žensk v združenem delu, otroškem varstvu, skratka o vseh problemih, s katerimi se srečujejo mladi v naši samoupravni socialistični družbi.

Problema konferenca, ki jo organizira ZSMS, poteka v razmerah zaostrene gospodarske, lahko rečemo krizne situacije, ki ima na položaj delavcev in delavskega razreda poseben vpliv. Prav v teh sredinah pa je potrebno vsaj načeloma določiti bistvene karakteristike, ki označujejo položaj mladih zunaj tega, saj

vemo, da mladi na naši družbi nima posebnega družbenega položaja, ki bi ga bilo moč ocenjevati zunaj položaja delavcev in delovnih ljudi.

Ra zpravo moramo zastaviti tako, da bomo skozi analizo splošnega položaja mladih opozorili na specifičnosti mladih delavcev, mladih kmetov, šolske in študentske mladine.

Predvsem pa je potrebno v razpravi opozoriti na konkretna opažanja v svojih sredinah ter tako poskusiti te pomanjkljivosti oz. napake odpraviti.

IRENA TERGLAV

Varstvo pravic potrošnikov

S prehodom proizvodnih sredstev v družbeno lastnino in uveljavljanjem samoupravljanja se varstvo pravic potrošnikov ne more obravnavati ločeno od družbeno-ekonomskega sistema, ki je bistveno spremenil značaj odnosov med proizvodnimi organizacijami in organizacijami za promet blaga in storitev ter organizacijami potrošnikov. Poleg urejanja odnosov, ki jih določa zakon, se morajo ti odnosi vse bolj urejati s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem. Ustava SFRJ in ustave republik in avtonomnih pokrajin določajo nekatera načela teh odnosov.

– obveze potrošnikov;
– obveze trgovskih delovnih organizacij;

– način in oblike medsebojnega obveščanja o tekoči problematiki;

– način reševanja in roke za reševanje določenih vprašanj in problematike;

– način obveščanja potrošnikov in drugih delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti;

– ostale zadeve, ki so skupnega interesa in to zlasti udeležbo potrošnikov v prihodkih, ustvarjenih s prodajo blaga in opravljanja storitev;

– rok veljavnosti sporazuma in njegove podpise.

Sledi, da gre za pomembne novosti na področju varstva pravic potrošnikov, po katerih so organizacije potrošnikov konstitutivni elementi družbeno-ekonomskega in političnega sistema naše samoupravne družbe, t. j. da so subjekti pravic in obveznosti. Nadalje lahko sodelujejo pri sklepanju samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov o cenah za proizvode in storitve, za katere so zainteresirani.

Organizacije potrošnikov pa so lahko soudeležene v prihodku oziroma dohodku organizacij združenega dela, ki se ukvarjajo s prometom blaga in opravljanja storitev na drobno.

Organizacije potrošnikov morajo biti odločne pri ugotavljanju aktualnih problemov in pri iskanju rešitev na področju varstva pravic potrošnikov, saj bodo na ta način pripomogle k usklajevanju samoupravnih odnosov in interesov med potrošniki, proizvajalnimi organizacijami in organizacijami za promet blaga in storitev. Slednje se morajo zavedati, da ne poslujejo s svojim, temveč z družbenim kapitalom, kar še zlasti narekuje potrebo po usklajevanju njihovih odnosov s potrošniki, ki z zadovoljevanjem svojih potreb povečujejo obseg poslovanja teh organizacij, s čimer povečujejo njihov dohodek, s tem pa dajejo tudi svoj prispevek k povečanju družbenega kapitala.

V zvezi z vlogo organizacij potrošnikov pri asortimanu, količini, kvaliteti in cenah proizvodov je zakon o temeljnih poslovanja organizacij združenega dela na področju prometa blaga in storitev in o sistemu ukrepov, s katerimi se varuje enotnost jugoslovanskega trga na tem področju (Uradni list SFRJ št. 43/76), predpisal, da morajo vse organizacije združenega dela sodelovati in se dogovarjati s samoupravnimi interesi skupnostni, krajevnimi skupnostmi in organizacijami potrošnikov o razvoju in lokaciji prodajne mreže na njihovem področju, o asortimanu, količini, kvaliteti in ceni proizvodov namenjenih neposredni porabi, o delovnem času in o drugih vprašanjih in opraviilih namenjenih neposredni porabi, še zlasti pa o preskrbi občanov s predmeti vsakodnevnih potreb.

V naslednji številki pa bomo objavili drugi del prispevka, ki seznaja potrošnike z oblikami njihovega varstva.

– navedbo, kdo je sklenil samoupravni sporazum (svet potrošnikov in trgovinska organizacija);

– datum in kraj sklenitve samoupravnega sporazuma, za katero območje in katere prodajalne velja;

– pravice organiziranih potrošnikov, ki so zlasti v tem, da predlagajo ukrepe za razvoj prodajne mreže, da se dogovarjajo o asortimanu in kakovosti blaga, da ugotavljajo kvaliteto blaga, da analizirajo pogoje, pod katerimi se blago prodaja in način prodajanja blaga, da sporazumno določajo merila za izbiro blaga, ki se daje v promet na drobno, da analizirajo cene in njihovo gibanje, da se dogovarjajo o poslovnem času, o reklamacijskem postopku, da vplivajo na ustvarjanje potrebnih rezerv, da se dogovarjajo o razširitvi dejavnosti oziroma predmetu poslovanja, o opravljanju uslug, t. j. o razvoju in lokaciji uslužnostne mreže, času poslovanja, kvaliteti in ceni uslug in o reklamacijskem postopku;

– pravice trgovskih organizacij združenega dela in njihovih delovnih ljudi v prodajalnah;

Razstava spomeniške dediščine na Gomilskem in stara Drčeva hiša

V novem Domu krajanov na Gomilskem je že ob otvoritvi tega veličastnega objekta zbudila posebno pozornost razstava fotografij najpomembnejših spomenikov, ki sodijo v zgodovinsko in kulturno zakladnico Gomilskega, Šmatevža, Zakla, Režane in Grajske vasi.

Pri razstavljenem izboru spomenikov je upoštevana cerkevna, grajska in kmečka arhitektura, njeni zunanji izgledi in notranjštine. Predstavljena je cela vrsta zanimivih posameznosti, pa naj gre za spominska obeležja N OB, slikovita znamenja ter raznolike stanovanjske in gospodarske stavbe.

Fotografsko je dokumentiran in z legendami pojasnjen bogat izbor do danes očitanih objektov, ki kažejo na eni strani razjede časa, na drugi pa skrb za ohranitev vrednega.

S posebnim poudarkom je prikazana lesena Lebnova hiša, ki je vse do leta 1979 stala v samem središču Gomilskega. Opažamo, da so posamezne elemente te stavbe pred podiranjem dobro zaznamovali, in da jo bodo z natančnostjo lahko znova sestavili. Zaradi teh pristopov lahko upamo, da ne bodo arhitektonski členi te hiše za večno obležali v depoziji...

Ob tej razstavi v Domu krajanov pa sem se ponovno spomnila izjemnega spomenika ljudskega stavbarstva na Gomilskem, ki ga zdavnaj ni več in zato tudi ni vključen v razstavljen gradivo.

To je bila lesena Drčeva hiša, katera je stala na začetku vasi, ob cesti, ki pripelje iz Kaple na Gomilsko. Zgrajena je bila leta 1772 s po-

sebnim ljudskim občutkom za praktično uporabo in oblikovno privlačnost... Barvna ubranost starega lesa in slamnate strehe je poudarjala izjemno skladnost njenih stavbnih sorazmerij... Kdorkoli je to hišo videl in je bil v njej, prav dobro ve, da se kasneje ni več srečal z domom, ki bi imel toliko domačijske mikavnosti in prijetnosti!...

Od te hiše pa je žal ostala samo dokumentarna fotografija in nekaj zapisanih podatkov!

Ta Drčeva stavba je imela vse tiste stanovanjske prostote (hišo, kamri, lopo, kuhinjo, klet, podstrešje), kakršne je potrebovala v tedanjem času trdna, delovna kmečka družina. Najmenitnejša je bila seveda hiša s krušno pečjo, v kateri je bil lesen strop s poudarjenim, nekoliko profiliranim glavnim tramom. Na sredi tega trama je bil vrezan stiliziran simbol sonca, ki je pomenil pravi svetlobe, toplote, rodovitnosti obdelovalnih polj in za dovoljnega življenja.

Hišo so Drčevi leta 1958 podrli, saj so si zgradili novo in stare niso rabili več. Smatrali so, da je objekt

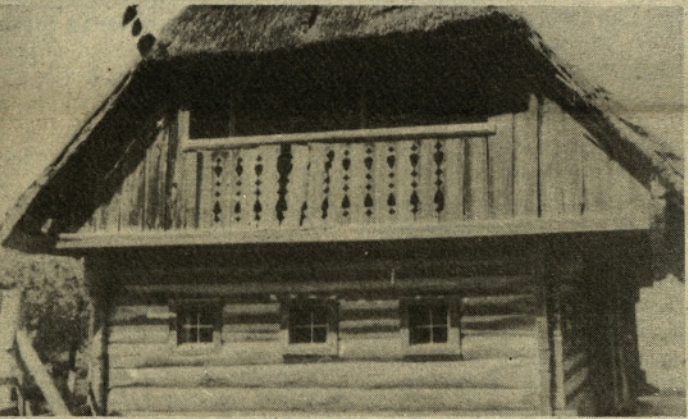
dosluzen, in da jim zaseda dragocen prostor.

In čim bolj se čas oddaljuje, tem večja je izguba Drčeve hiše za spomeniško ostalino. Največja pa je seveda izguba za Gomilsko... Ta vas, ki se razprostira v široki dolini med Mrzlico in Dobrovljami, je namreč še vedno in največkrat obsijana od istega sonca, kot je bilo simbolično predstavljeno v stari Drčevi hiši...

Misel, da je srečno življenje za malimi okni, pod gankom z okrasnimi srči in z vizijo osrečujočega sonca v hiši, že zdavnaj minilo, se danes obuja na Gomilskem — tako kot povsod drugod — le še v spominu, ki se prepleta v željah po novem in udobnejšem...

Pesem Ivanke Pirčeve „Čigava je hiša“ in izvirna fotografija stare Drčeve hiše pa izpovedujeta navade in želje ljudi, ki so živeli nekoč in so s svojim neutrudnim delom na rodovitni gomiljski zemlji doprinesli posebno značilnosti v oblikovanju krajevnih spomeniških vrednot... In na te smo lahko ponosni!

MILENA MOŠKON

Dom krajanov na Gomilskem odprt

Krajani Gomilskega so v okviru slovenskega kulturnega praznika odprli nov, večnamenski dom. Lep je in krajani so upravičeno ponosni na to svojo novo pridobitev, v katero so vložili ob solidarnostni podpori občanov, veliko svojega dela pa tudi sredstev. S tem novim objektom, ki so ga gradili 22 mesecev, se krajanom odprajo boljši pogoji za razvijano delovanje krajevnih samouprave in razne društvene dejavnosti.

V novem domu so poleg lepe in velike kulturne dvorane z odrom in telovadnico na voljo še prostori za krajevno skupnost, družbenopolitične organizacije in društva, krajevna pošta itd. Pokrovitelja novega objekta sta bila skupščina občine Žalec (IS) in tovarna gospodinske opreme Gorenje Velenje.

Dom je ob navzočnosti številnih Savinjanov — med gosti sta bila tudi predstavnik pobratene občine Kruševac — odprl predsednik izvršnega sveta skupščine občine Žalec Jože Jan, ki je potlej v kulturni dvorani, kjer je bil kulturni program, spregovoril tudi o pomenu slovenskega kulturnega praznika.

Dejal je, da je nov, večnamenski dom na Gomilskem rezultat solidarnosti občanov, pa tudi krajanov, ki so se izredno angažirali pri gradnji. Predsednik sveta krajevnih skupnosti Daniel Brišnik je orisal napore pri gradnji in ob tem omenil, da

so sami krajani prispevali nad 5,5 milijonov dinarjev poleg dela — seveda. Obljubil je, da bo dom postal žarišče krajevnih samoupravnih in kulturnih udejstevovanj na Gomilskem. Na tej o tvoritveni slovesnosti so najzaslužnejši prejeli posebna priznanja. Dobili so jih Daniel Brišnik, Slavko Tiselj, Igo Cizej, ing. Henrik Čmak, Milan Dolinar, Vito Hazler, Janez Hočevnar, Stanko Korenjak, Jože Jan,

Minka Kosem, Janez Kroflič, Janez Meglič, Ivo Prodan, ing. Ma rija Sovinc, Adi Vidmajer, glavni izvajalec del Ingrad — TOZD Gradbena operativa, Ingrad — TOZD Le sni obrat Gomilsko, Občinska izobraževalna skupnost, Občinska kulturna skupnost, Občinska telesnokulturna skupnost Žalec, Projektiivni biro Ingrad Celje in Tovarna gospodinske opreme Gorenje Velenje.

Tk. L.

ADI ARZENŠEK RAZSTAVLJA NA TUJEM — Naš slikar Adi Arzenšek je bil tudi v minulem letu zelo uspešen in plodovit slikar, saj je pripravil kar štiri samostojne razstave na tujem. Njegove razstave v Švici, Lihchtensteinu in Avstriji so bile dobro obiskane in nadvse ugodno ocenjene. Adi trenutno razstavlja v Baslu in v Zuerichu.

Adi bo letos poleti sodeloval tudi na razstavi svetovne umetnosti, ki jo vsako drugo leto prirejajo v Baslu. Poleg tega pripravlja svojo veliko razstavo v okviru 50-letnice v domačem kraju — Žalcu.

Posnetek je z otvoritve Arzenškove razstave v Zuerichu. Drugi z leve (z očali) je naš generalni konzul v Zuerichu Gustav Kranjc.

Tk. L.

Gradovi in graščine v občini Žalec

Dr. Ivan Stopar

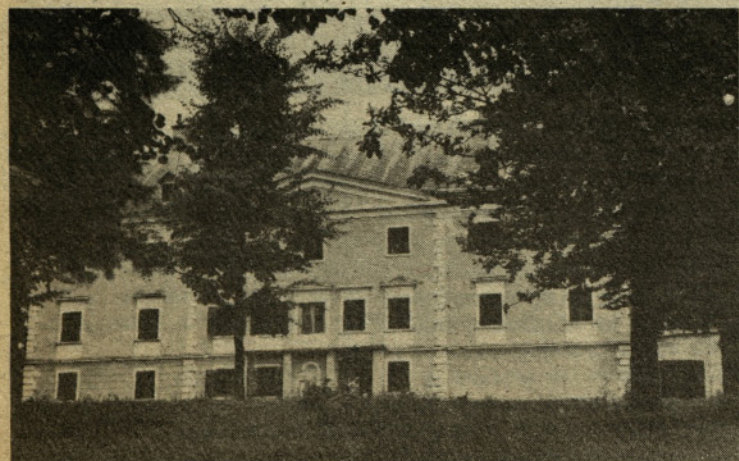
7

Stavba je bila dvo — ali trinadstropna. Pozidana je bila na tlorisni ploskvi v obliki črke L, vogala prednje fasade pa sta bila poudarjena z dvema okroglim stolpom. Nad vrhovnim portalom je imela graščina v vsakem nadstropju po eno biforno okno, na strehi pa strešni stolpič. Njena zasnova je bila karakteristična za pozno 16. stoletje. Zanimiva je bila tudi grajska pristava s križno obokanimi pritličnimi prostori.

PLEVNA, dvorec

Vrh položnega griča, Gotovlje 206, blizu Žalca. Stanovanja.

Zaselek Plevna je bil nekdanj podložen gotoveljskemu dežel-

Graščina Plevna v Gotovljah pri Žalcu

nemu sodišču, tukajšnja pristava pa je bila služna imenuju Spodnji Lanovž pri Celju. Še 1809 je stala tu le lesena hišica, ki je bila v lasti rodovine Žuža iz Žalca. Pozneje je prišla stavba v posest Jožefa Ludvika Hausmana, lastnika dvorca Novo Celje, ki je posest v Plevni pridružil novoceljski gosposčini. Novostarskežky, ki je s svojo knjigo Styriens Eden napisal pravi slavospev tej gosposčini, omenja tudi dvorec Plevna. Opisuje ga kot stavbo z obokanimi kletmi, raznimi gospodarskimi prostori, štukirano dvorano v nadstropju in obokano vhodno lopo. Stavba je pozneje prešla v posest italijanskega državljana Prosoglio, ki je na posestvu pričel gojiti murve, za njim pa v roke upo-

kojenih avstrijskih oficirjev Strohhuberja in Stiglica. 1876 je kupil Plevno grof Bobrovsky, od njega pa 1890 baron Beck, nekdanji avstrijski ministrski predsednik. Po prvi svetovni vojni je dvorec prešel v roke posestnikov pl. Rajnerja in grofa Firmiana, po drugi vojni pa je postal last splošnega družbenega premoženja.

Stavba je dvonadstropna, 7 x 4 osna, z rustično oblikovanimi vogali. Prednjo fasado odlikuje lahno izstopajoči petosni, na vogalih rustično členjeni rizalit, ki je v pritličju poudarjen s štirimi prislonjenimi slopi, na vrhu pa z nizkim, heraldično okrašenim trikotnim čelom.

Podstrešje je mansarano izzidano. Del pritličnih prostorov je še ohranil stare križne oboke, sicer pa je notranjština precej predelana in v arhitekturnih nadrobnostih osiromašena. Nekatera stara okna na zunanjsčini so zazidana.

Dvorec je po vsej verjetnosti pozidal Hausman v l. pol. 19. stol. v klasicističnem slogu. Po l. 1876 ga je grof Bobrovsky povzela za eno nadstropje, ki pa je že izrazito utilitarno oblikovano. Ni izključeno, da je prav on posadil tudi več sto metrov dolgi smrekov dreved, ki drži k dvorcu. Okoli stavbe je še ohranjen park z eksoti.

Graščina Plumberk

PLUMBERK, graščina

Nekdanja graščina v ravnini, v naselju Dobriša vas pri Petrovčah v Spodnji Savinjski dolini, na mestu ali poleg današnjega dvorca Novo Celje.

Graščina se v srednjem veku ne omenja. Pozidali so jo Šele v 16. stol., kot njen prvi lastnik pa se 1580 omenja Žiga pl. Schrottenbach. Med poznejšimi lastniki nastopajo 1593 Jurij Leysser, nato Regalli, 1620 Hans Stich, 1638 M. Quallandro. 1647 je bilo izdano krško fevdno pismo (gre torej za staro krško posest) za gospo pl. Cordona. 1666 je mala gosposčina prišla v posest rodovine Miglio, baronov Plumberških, ki so v letih 1714 — 1730 dobili več

posestev v okolici od škofije v zajem. Ko je 1752 umrl Franc Miglio, je graščina s posestjo postala last grofa Antona pl. Gaisrucka. Ta je plumberško gosposčino združil s celjsko, staro graščino podrl in v letih 1754 — 1760 pozidal dvorec Novo Celje, ki je postal novo središče dominija.

Nekdanjo podobo graščine nam posredujejo stare upodobitve. Že na svojem zemljevidu iz 1678 nam jo je predstavil G. M. Vischer kot gosposko stavbo z obzidanim dvoriščem, ki je na enem izmed vogalov utrjeno z okroglim stolpičem. V njegovi Topografiji je upodobljena kot stavba, sestavljena iz dveh traktov. Glavni trakt je poudarjen z renesančnim portalom, je

dvonadstropen, devetosen, stranski je za nadstropje nižji. Stolpiča na vogalu nizkega dvoriščnega obzidja ni več. Mnogo bolj razčlenjeno graščino spoznamo na bakrorezni upodobitvi božjepotne Marije iz bližnjih Petrovč. Poleg osrednje stavbe je ob osrednji graščinski stavbi še vrsta stranskih stavb, med njimi gospodarska poslopja in kapela z baročnim nadstrešnim stolpičem. Ni nemogoče, da se v ohranjenem baročnem pomožnem poslopiju v parku dvorca Novo Celje skriva katera izmed tu upodobljenih stavb.

PODGRAD pri VRAN-SKEM, dvor, graščina

Ohranjena graščina ob vznožju griča Tabor, Prapreče 2 pri Vranskem, ob izviru potoka, ki pritoka iz podzemeljske jame. Stanovanja.

Današnja graščina je naslednica dvorca, ki se omenja v 14. in 15. stoletju, vendar pa je Oton Kunšperški s Stopnika že 1257 podelil gornjegrajskemu samostanu dve posestvi pri dvorcu villa Purch. Beseda villa pomeni dvor; beseda Purch grad. Je torej tedanji dvor zaradi svoje utrjenosti imel značaj gradu ali je tedaj tu v bližini že pred dvorom obstajal tudi po imenu neznani grad? Morda na Taboru, kjer je danes taborna cerkva sv. Hieronima?

(Se nadaljuje)

VESTI IZ NAŠIH KRAJEV

LIBOJE:
PROSLAVA SLOVENSKEGA KULTURNEGA
PRAZNIKA

V Libojah so v okviru slovenskega kulturnega praznika organizirali proslavo s kulturnim programom, v katerem so sodelovale sekcije DPD Svobode in sicer: godba na pihala, pevci in tamburaški orkester. Proslavo sta priredili OO ZSMS in krajevna konferenca SZDL Liboje.

PREBOLD:
SREČANJE OSEM DESETLETNIKOV

V krajevni skupnosti Prebold so tudi letos povabili osemdesetletnike ter jim v gostišču Čmak pripravili prigrizek sprejem in pogostitev. V krajevni skupnosti Prebold živi 32 občanov, ki so stari nad 80 let. Najstarejša sta 92-letna Jožefa Privšek iz Gornje vasi in 92-letna Ema Sadnik iz Latkove vasi.

V bodoče bodo takšna srečanja starostnikov v okviru krajevnega praznika. Dogovorili so se tudi, da bodo na sprejem povabili tudi ostale starejše ljudi.

MARIJA REKA:

Letos so krajinani Prebolda organizirali že tretji pohod do doma pod Reško planino, ki ga sicer vsako leto organizira PD Prebold. Pohoda se je v sončnem vremenu udeležilo 150 ljudi. Vsi pohodniki so prejeli ob prihodu na cilj spominske značke. Gre za pomembno rekreativno obliko, ki jo velja razvijati naprej.

PREBOLD:
RAZSTAVE V HOTELU

V februarju se bo v hotelu Prebold zvrstilo več razstav. Od 6. do 12. februarja je bila razstava likovnega amaterja Vlada Novaka iz Liboj, ki se je specializiral na keramiko. V teh dneh je v avli hotela razstava preboldskih jamarjev v sodelovanju z inštitutom za raziskovanje krasi iz Postojne. Posvečena je 50-letnici preboldske svobode. V prihodnjih dneh pa bo ta razstava v Savinjskem salonu v Žalcu.

PREBOLD:
SESTANEK S STARŠI

Osnovna šola Slavko Šlander in DPM Prebold sta organizirala sestanek s starši, ki so ga posvetili slovenskemu kulturnemu prazniku. V kulturnem programu so se predstavili učenci osnovne in glasbene šole. Po končani proslavi je bilo predavanje o knjigi, ki ga je pripravila Rozika Kobale, ob koncu predavanja so si obiskovalci lahko ogledali še razstavo vseh vrst knjižne literature, ki jo je pripravilo DPM pod strokovnim vodstvom delavcev mladinske knjige iz Žalca.

NOVO TOVARNIŠKO GLASILO

Pred leti se je Ferralit Žalec uvrščal med tiste delovne organizacije, ki so imele najbolj solidno urejeno informiranje. S pristopom v SOZD ITC je funkcijo informiranja prevzel SOZD, ker je izhajalo glasilo Naš glas. Pred dobrim pol letom pa je to glasilo prenehalo izhajati, tako da je tudi ta oblika informiranja sahnila. V Ferralitu so se odločili, da bodo za zaposlene začeli izhajati glasilo Ferralit danes. Te dni so izdali prvo številko glasila, ki so jo zaposleni v tej delovni organizaciji dobro sprejeli, zato pajo, da bo glasilo služilo svojemu namenu.

I. JURHAR

MALICA V NOVI JEDILNICI

Stara jedilnica na Centru za usmerjeno izobraževanje v Žalcu je ostala pretesna, saj je bila pred razdelitvijo pultom vedno gneča. Malica ni teknila, vedno je bilo premalo prostora za vse. Sedaj pa ga je dovolj. Razmajane stole in odslužene mize so nadomestili s podobnimi i pulti, ob katerih ima vsak učenec svoj prostor, pa tudi a kratek klepet ob obroku je dovolj časa.

M. MAROVT

RIZNANJA CELJSKE TURISTIČNE ZVEZE

Celjska turistična zveza je podelila dvema članoma Turističnega uštva Šempeter Ivo Kuharju in Francu Štormanu priznanje za 10-letno delo na področju turizma. Na svečanosti v Šempetru je priznanji izročil Zoran Vudler, hkrati pa jima je čestital ob 10-letnici delovanja Turističnega društva Šempeter.

E. MASNEC

BOGAT PROGRAM ŽALSKIH PLANINCEV – Planinsko društvo Žalec uspešno deluje že štirinajsto leto. Društvo vključuje preko 500 članov, njihovo delo pa je čutiti povsod. S svojimi akcijami ne posegajo le v organizacijo raznih izletov v gorski svet, temveč posvečajo veliko pozornost tudi skrbi za v zgoz mladih planincev in s tem ljubezni do čuvarja narave ter gojenja tradicij NOB z udeležbo na številnih spominskih pohodih.

V program dela za letošnje leto so si začrtali številne skupne akcije planinske zveze in meddruženega odbora, poleg tega pa se bo društvo aktivno vključilo v akcije krajevnih skupnosti. Veliko pozornosti bodo posvetili kondicijski pripravljenosti v obliki raznih orientacijskih tekmovanj, pohodov in življenja v naravi ter se tako vključevali v akcijo NNNP. Za svoje člane pa bodo organizirali tudi več množičnih izletov na razne vrhove, ki so bili doslej vedno dobro obiskani. Društvo pa tudi v b odoče želi pridobiti kar največ novih članov.

I. JURHAR

Prizadevni gasilci v V. Pirešici

„V službi ljudstva, na pomoč“ – to so besede, s katerimi se pozdravljajo pripadniki gasilskih enot, ljudje, ki prihitijo na pomoč ob vsakem trenutku.

Gasilsko društvo Velika Pirešica sodi med najbolj delavna in tudi najbolj opremljena obrobna društva. Za varnost krajanov pred ognjenim sovražnikom so v tem kraju poskrbeli že pred 51 leti. V društvu je takrat sodelovalo okrog 30 krajanov, nekaj članov je prišlo tudi iz sosednje Galicije in Zavrha. 1932. so dobili svoje prostore, z gradili so gasilski dom, kjer se člani sestajajo še danes. Društvo je resnično zaživelo v zadnjih desetih letih, ko so prizadevni prostovoljci povečali svoje vrste, organizirali vodstvo in na avili vrsto novih pripomočkov.

Danes deluje v društvu 79 gasilcev. Res je, da ostajajo nekateri člani samo na papirju, približno 30 pa je takšnih, na katere lahko krajinani računajo v vsakem času in še v tako slabih razmerah. Poleg enot v Veliki Pirešici je organizirana desetina tudi v Zavrhu, kjer je krajevna skupnost teritorialno zelo obsežna. V prostorih gasilskega doma stoji danes nov avtomobil, gasilska črpalka, oprema in nove obleke, zadnja pridobi-

tev pa je aparat in obleka za gašenje kemičnih požarov. To seveda še ni dovolj. „Kakšna cisterna ne bi bila odveč,“ pravijo gasilci. Toda oprema ni poceni, sredstev pa vedno premalo. To vedo tudi krajinani sami, zato so s samoprispevkom prispevali za potrebe društva kar 90 % vseh sredstev. V lanskem letu so vaščani preko 300 ur prostovoljno urejali dvorišče gasilskega doma. Gasilci upajo, da bodo še v tem letu dvorišče prekrili z asfaltno oblogo. V lanskem letu se jim ta želja ni uresničila zaradi pomanjkanja sredstev v krajevni skupnosti. Tudi v Veliki Pirešici se držijo načela, da na mladini svet stoji. Zato posvečajo veliko pozornosti najmlajšim. Ne samo, da imajo mladinsko desetino, povezujejo se tudi s tamkajšnje podružnično šolo. V lanskem letu je društvo organiziralo rekreacijsko tekmovanje pionirjev in jih seznanilo s svojim delom. Pionirska desetina se je v lanskem letu udeležila tudi tekmovanja na Graški gori. Poleg pionirjev tudi ostali člani stalno sodelujejo na občinskih tekmovanjih. O tem, kakšne uspehe dosegajo, govore številne diplome in priznanja gasilskemu društvu.

In kako bo letos? Gasilci bodo svojo skrb posvetili domu

in ga obnovili. Več pozornosti bodo namenili preventivni vzgoji krajanov in jih seznanili s svojo opremo, pripomočki in s svojim delom. Že v lanskem letu je društvo sodelovalo pri izvedbi akcije NNNP in tudi letos akcija ne bo potekala brez njihovega sodelovanja. Člani društva ugotavljajo, da doslej ni bilo najboljšega sodelovanja s krajevno skupnostjo Galicija, zato bo tudi na tem področju treba korak naprej.

I. JELEN

PLANINCI OCENILI
SVOJE DELO

Na nedavnem občnem zboru planinske sekcije v Keramični industriji Liboje so se ob ugodni oceni dosedanjega dela pogovorili o novih nalogah. Sekcija šteje 45 članov, 29 planincev in 11 pionirjev in cicibanov. Vsi planinci radi zahajajo v gore, posebno aktiven je Konrad Križnik, ki je že osvojil 53 vrhov, Verica Klavžer pa ima za sabo že 19 transverzal, Štefka Klevžer pa 18. Sekcija planincev je skrbela tudi za oživljanje tradicij NOV, saj so se njeni člani udeleževali številnih pohodov. Pripravili so tudi razna predavanja.

-JŽ

Previdno,
da ne bo
gozdnih
požarov

Gozdni požari, ki se jih z vrsti največ na pomlad, ko je povsod suha trava in pihajo vetrovi, povzročajo našemu gospodarstvu veliko škodo. Nemalokrat se je tudi že zgodilo, da so v gozdnih požarih izgubili življenje ljudi, skratka, bodimo previdni, k o bomo pospravljali navlako in druge odpadke s travnikov in gozdov, da ne bo nesreče.

Prvi letošnji primer takšnega požara so minuli ponedeljek zabeležili krajinani Pongraca. Tu je nek krajinan zažgal dračje v vinogradu. V vetrovnem dnevu se je ogenj razširil na bližnji travnik, kjer je zagorela trava. Sosedje so priskočili na pomoč in požar pogasili. Zagorelo je sicer 25 arov suhe trave, vendar večje škode ni bilo.

Do hujše nesreče pa bi prišlo, če bi bil v bližini gozd in bi se požar razširil na gozdne površine. Primer je vsekakor zgornjo opozorilo vsem, ki bodo v naslednjih tednih čistili travnike in gozdove ter pospravljali in požigali dračje in druge odpadke.

Nemalokrat se je že zgodilo, da je odvrgen ogorek tleče cigarete ob gozdni poti zanetil požar večjega obsega. Sprehajalec pač ni pomislil, da bo s svojim nepremišljenim in dejanjem povzročil veliko škodo.

Če je že treba sedaj na pomlad požigati odpadke, je treba to storiti na pravih mestu in v dneh, ko ni vetra. Še najboljše pa je, da krajinani odpadke naložijo na voz in jih zapeljejo na odlagalšče ali v kakšno drugo jamo, ki jo zasipavajo. Previdno st vsekakor ni odveč.

K. E.

PEVSKI ZBOR
REDNO VADI

S tem, da je moški pevski zbor v Vinski gori v zadnjem času pridobil več novih pevcev, so pričeli redno vaditi. Želijo, da bi med letom priredili v Vinski gori samostojni koncert. Pevski zbor vodi Vojko Rizmal.

Zapiši no še to, da se letošnjo zimo krajinani Vinske gore ne moremo pritoževati zaradi slab o očiščenih cest in poti. Zimsko vzdrževalno službo vestno opravlja velenjsko podjetje Era.

Smo za lepši izgled našega mesta

(Predsednik Hortikulturnega uštva Žalec, Franc Korent m je poslal obsirnejši zapis, ki objavljamo v dveh nadaljevanjih. Uredništvo.)

V mojem sestavku načenjam obo temo o brezbriznosti ljudi ki jim je kaj malo mar za lturni izgled našega mesta, tega širšega življenjskega prora, v katerem živimo, delamo ustvarjamo. Delamo za naš tri, pri tem pa pozabljamo na še zanemarljivo mesto in na ravo, ki nas obdaja. Naše ce, potoki, jarki, travniki, govi in gore so polni nesnage, tudi naše ceste in ulice niso boljše.

Nič ni gršega, kot zanemarjanje stanovanje, kaj šele v kakš n stanju so naše hiše, s katero odpada omet, na napuščih vise zarjaveli in preluknjani čeviniasti žlebovi, skozi kateteče in kaplja mimoidoče. pa je še vsa tista nesnaga, ki neorganizirano odvažamo v

reke, potoke in gozdove, skratka v naše neposredno okolje.

Ko smo lani organizirali dan čiščenja okolja, je prišlo le malo delavoljnih krajanov! Niso se čutili prizadete, ko so nas radovedno ogledovali s hišnih progov ali skozi zastrta okna. Vendar smo v naravi, na cestah in trgih našli razen polivinilastih vrečk mnogo plastične embalaže, rjavečega železa, starih štedilni kov, avtomobilskih delov, oljnih posod – pač vse, kar človek odvrže, ko le-tega ne rabi več.

Povojno obdobje bi lahko imenovali čas polivinila in plastičnih mas, pločevine. Plastične mase in polivinil sta sicer zelo koristna artikla – vendar zemljo ne spadata zaradi svoje trajnosti. Nadlogo pomeni tudi konzervirana hrana v pločevinkah in steklenih kozarcih, pijače, sokovi v aluminijastih folijah in tudi papirnata embalaža. Vse to pa n čemo nepremišlje-

no na ceste, kamorkoli, samo ne tja, kamor spadajo. Tudi v vedra za odpadke ne spada vse, kar tam najdemo! Ali smo se že kdaj vprašali, kam bomo odlagali smeti, ko bo zmanjkalo organiziranih smetišč?

Na televiziji smo videli poučno oddajo, kaj počno s smetmi in odpadki v Rimu. Mogoče je bilo premalo poudarka na dejstvu, da so s predelovanjem smeti in odpadkov omogočili zaposlitev precejšnjemu številu delavcev.

V tej oddaji smo videli, da Italijanom primanjkuje surovin, zato skrbno gospodarijo tudi z odpadki. Lahko bi bili veseli take tovarne tudi pri nas! Mi pa z DEVIZAMI plačujemo uvoženo zdrobljeno steklo, staro železo, cunje, star papir, z odpadki pa doma onesnažujemo okolje! Ali smo tako bogati?

Mar ne bi bilo bolje, če bi krajevnih skupnosti organizirale pri odpadnih postajah ureditev

posebnih loč za tiste odpadke, ki jih je suotno predelovati. Potrebno bi bilo naše krajinane osvestiti, naj mečejo odpadke v pripravljene sortirne posode, ki bi morale biti brezplačne. Tako bi pri SUROVINI izbirali ostanke železa, papirja, cunj in drugega koristnega materiala za potrebe naše industrije.

V Žalcu smo že pred 18. leti ustanovili Hortikulturno društvo z namenom, da bo skrbelo za ureditev parkov, in da bo kulturno urejalo naše okolje. Sv oje poslanstvo uspešno opravlja, saj med drugimi akcijami daje napotke članom za urejanje vrtov, nabavlja semena in sadike okrasnih rastlin, varuje spominska drevesa, razvija sadjarstvo in še kaj.

To so obsirne naloge, ki jih bomo zmogli samo z vsestransko podporo vseh naših članov in družbene skupnosti. Društvo prireja še tečaje za cepljenje in obrezovanje drevev, vrtnic in

okrasnega grmičevja, organizira strokovna predavanja o zdravem okolju in o napakah, ki jih počno ljudje z odmetavanjem odpadkov.

Vseh teh problemov ne bomo rešili, če se ne bomo strnili v si okoli je dra hortikulturnega društva in z njim sodelovali.

Naše društvo si je lani in letos zastavilo tele pomembne naloge:

– Ureditev mestnega parka na odkupljeni parceli, to je med

Savinjsko cesto, tržnico, sodiščem, zdravstvenim domom in Prešernovo ulico

– Uredili bi radi „Titov park“ na lokaciji med novo obvoznico in do hiše Gruntner, naselbino na Antlogovi njivi, novo osemletko in cesto v Gotovlje

– Pridružujemo se pozivu „88 dreves – v spomin na našega maršala TITA“

nadaljevanje in konec v naslednji številki

„Izletnik“ odgovarja

Na vprašanje, kako je z uro na avtobusni postaji v Žalcu, ki je neprestano v okvari, nam je odgovoril vodja prometne operativne pri Izletniku v Celju Ivo Dolar. Povedal je, da jim je proizvajalec Digitron Buje ob nabavi zagotovil, da je to najbolj ustrežna ura kljub zelo visoki ceni. V kratkem pa se je pokazalo, da je ura preobčutljiva na vremenske spremembe, zato je bilo tudi nenehno v okvari. Nekajkrat je popravilo opravil Elektrosignal iz Celja, vendar uspeha ni bilo. Stroški popravil so se stopnjevali, tako da je cena ure narasla kar za dvakrat. Sklenili so, da bodo uro reklamirali proizvajalcu in jo zamenjali za okroglo klasično uro. Tak o je pričakovati, da bo na avtobusni postaji v Žalcu čas kmalu merila nova ura.

Pri Izletniku v Celju se čudijo, da občane moti ura v okvari, ne moti pa jih škoda, ki jo povzročajo objestneži, ki občasno razbijajo velika steklena vrata čakalnice, za vsako novo namestitev teh vrat pa so potrebna velika družbena sredstva, saj storilce le redkokdaj odkrijejo.

Naša beseda '81

V začetku meseca februarja se je prvič sestel odbor za pripravo in izvedbo NAŠE BESEDE 81.

Na tej najmnogičnejši kulturni manifestaciji v naši občini bodo sodelovale osnovne organizacije ZSMS iz vseh sredin mladinskega organiziranja, da bodo prikazale, kakšno je njihovo delo na področju dramske, recitatorske, glasbene, plesne, lutkovne in likovne dejavnosti.

Glavni poudarek prikazanih del bo na izvirnosti in angažiranosti. Vse predstave si bo ogledala posebna strokovna žirija. Tiste predstave pa, ki bodo izstopale po izvirnosti in kvaliteti, bo žirija uvrstila v področno revijo Naša beseda 81.

Seveda je pri tem potrebno poudariti, da kulturna manifestacija Naša beseda ni tekmovalna, temveč revija, ki mlade ustvarjalce spodbuja k izvirnemu in dovršenemu ustvarjanju, zato bo tudi v nadalje ostala Naša beseda izraz celotne kulturne dejavnosti mladih, akcija,

ki podpira in razvija amatersko kulturo med mladimi.

Revijo Naša beseda organizira Občinska konferenca ZSMS in Zveza kulturnih organizacij Žalec v sodelovanju z OO ZSMS in DPD Svoboda Šempeter, Gomilsko in Prebold, kjer bo letos od 6. do 12. aprila potekala NAŠA BESEDA.

IRENA TERGLAV

Kanalizacijska dela v Šempetru

Te dni so stekla začetna dela na izgradnji glavne kanalizacije v Šempetru. Izkop glavne kanalizacije bo potekal od Dobrteše vasi do Šempetra, tej pa bodo priključeni tudi stranski kanali in sicer iz smeri SIP Šempeter in novi stanovanjski bloki v Šempetru. Predvidena dela bo plačala Komunalna skupnost občine Žalec ob sodelovanju s krajevno skupnostjo Šempeter, ki je dosegla soglasje lastnikov zemljišč, koder bo tekla kanalizacija in pa SIP Šempeter. Investicija bo stala po sedanjih računih 8,5 milijona dinarjev.

SMUČARSKI TEČAJ V VINSKI GORI – Zadnji teden zimskih počitnic je TVD Partizan v Vinski gori priredil smučarski tečaj za staro in mlado. Na smučišče je privabila ljubitelje tega športa tudi vlečnica, ki jo je nabavil TVD Partizan v Vinski gori s pomočjo Telesnokulturne skupnosti iz Žalca. S tem pa so bili dani pogoji za začetni smučarski tečaj, ki so ga vodili Ivan Gaber in njegova pomočnika. Tečaja se je udeležilo več kot 30 smučarjev, trajal pa je deset ur. Ob zaključku so se tečajniki pomerili med seboj, za najboljše pa so pripravili tudi simbolične nagrade. Domenili so se, da se bodo prihodnje leto zopet usposabljali na nadaljevalnem tečaju, kar kaže, da je tudi v tej krajevni skupnosti veliko zanimanje za zimski šport, in da bo potrebno v prihodnosti načrtovati tudi kakšen zimski športni objekt.

I. VODUŠEK

Delovanje mladih v Andražu

Andraž je krajevna skupnost, ki spada v obrobje žalske občine. V njej živi okoli 200 mladih, od katerih jih je več kot 80

precej aktivnih. Ti mladi se vključujejo v družbenopolitično življenje, pa tudi v društvene dejavnosti, kjer so tudi nosilci raznih akcij.

Mladi v Andražu so v zadnjem času posvetili največ pozornosti in dela športnim aktivnostim, fantje smučarskim skokom, dekleta pa roketu. Zanimarili niso tudi kulturnega področja, saj se v tem času vneto pripravljajo v obliki raznih seminarjev in posvetov na spomladansko delo. Kar štirje člani Gasilskega društva obiskujejo gasilski seminar, med njimi

je tudi dekle, mladi v Kulturno-prosvetnem društvu pa dvakrat tedensko pridno vadijo na odrskih deskah. Pripravili so tudi šahovsko tekmovanje, na katerem so dobili najboljšega šahista krajevne skupnosti. Ob kulturnem prazniku so pripravili tudi proslavo, v kratkem pa bodo izdali tudi svoje prvo glasilo.

Pestro delovanje mladih v Andražu je vsekakor tudi odraz dobrega sodelovanja z vsemi druženopolitičnimi organizacijami in društvi v kraju.

S. OGRAJENŠEK

Gotovlje: kritično o problemih

Čeprav je bila v Gotovljah programska konferenca KO SZDL izvedena med zadnjimi v občini, ni bilo prav nič manj burna, ali če že hočemo, tudi plodna.

Že kar pri poročilih o dejavnosti v preteklem letu je bilo v razpravi ugotovljeno, da bi posamezne probleme lahko lažje in bolje reševali, če bi v KS sodelovalo več krajanov. Dejstvo je namreč, da se le peščica ljudi zaveda svoje ustavne pravice in dolžnosti, da sokreira samoupravno in politično delo v KS. Posebno so bili izpostavljeni komunisti kot avantgarda v socialistični fronti, saj je le nekaj več kot 5 komunistov od 35 aktivno vključenih v KS.

Prav tako se je izkristaliziralo, da delegacije v KS, razen dveh, prav slabo delujejo. Temu je pripisovati tudi glavni vzrok, da KS Gotovlje ni bilo ustrezno vključena v preteklem srednjeročnem obdobju v plane interesnih skupnosti in občine, pa tudi v sedanjih srednjeročnih planih niso odraženi željeni interesi.

O vseh teh vprašanjih in problemih je konferenca zavzela določene sklepe ter zadolžila predsedstvo KS in OOKZ, da pospešeno razpravljajo oziroma ukrepajo, da bi čimprej sanirali to akutno stanje. Poleg teh celovitih problemov se je konferenca dotaknila tudi nekaterih drugih, ki se vse predeljuje, kot npr. ureditev križišča na obvoznici, ki ni urejeno, kot je bilo dogovorjeno. Tu bi morali namreč odgovorni faktorji postaviti semaforje (kablji so že položeni), da bi na ta način zmanjšali veliko nevarnost, ki tam preži na udeležence, in ki je terjala že človeška življenja. Na obvoznici niso niti do danes postavili označbe, da se z nje da priti tudi v Gotovlje in ne samo v Žalec ter Ložnico.

Delegati konference so kritizirali tudi politiko postavljanja

telefonske mreže, saj so ugotovili, da ni sorazmerja med številnimi telefoni v eni stolpnici v Žalcu ter določenimi zaselki v KS, kjer sploh nimajo niti enega telefona.

Ob razpravi o preteklem občinskem prazniku v Gotovljah so delegati ugotovili, da je bilo sicer mnogo napravljenega ob danih pogojih, da pa so pričakovali mnogo več. Posebno so se ustavili ob obljubi, ki se vleče že izpred dveh srednjeročnih obdobij nazaj, da bo v Gotovljah rešen problem otroškega varstva in osnovne šole. Ker to tudi kljub omenjenim obljubam ni načrtovano v naslednjem srednjeročnem obdobju, KS Gotovlje ni podpisalo SS o temeljnih planov določenih samoupravnih interesnih skupnosti.

Na koncu je konferenca obravnavala tudi delovanje društva oziroma sprejela sklep, da se morajo prebuditi vsa tista, v katerih je sedaj mrtvilo. Gotovlje ima namreč obnovele društvene prostore in le-ti čakajo na uporabnike. Predsednik poravnalnega sveta je poročal tudi o uspešnem delu tega sveta, predsednik sveta KS pa je razložil, zakaj niso bile krajevne ceste očiščene snega letošnjo in lansko zimo ter obljubil, da se v prihodnje to ne bo več zgodilo.

Konferenca je trajala pozno v noč, pa še dlje bi, saj je proble-

mov dovolj, vendar so delegati ugotovili, da bo treba močnejše vključiti vaše odbore, saj bo le na ta način moč probleme konkretnje reševati.

Popis prebivalstva: poudarek hišnim številkam

Pri izvedbi popisa prebivalstva bo odigrala najvažnejšo vlogo hišna številka. V zvezi s tem je geodetska uprava izvršila pregled celotnega terena in pri tem ugotovila vrsto pomanjkljivosti, saj precejšnjo število stavb nima hišnih števil, ali pa le-te niso pravilno nameščene.

Umestno bi bilo, da lastniki hiš, ki imajo že določeno hišno tablico, le-to pravilno namestijo na vidno mesto. Za zgradbe, ki še do sedaj nimajo hišnih števil, pa smo uvedli začasno oštevilčenje le za namen popisa. Začasne tablice bodo do popisa razdeljene po posameznih popisnih okoliših. Razdelitev posameznih začasnih hišnih števil bo občinska geodetska uprava opravila s pomočjo Krajevnih skupnosti. Na oddaljenih območjih pa priporočamo, da lahko začasno hišne številke dobi lastnik pri občinski geodetski upravi na uradni dan. Ustrezno nameščena hišna številka bo popisovalcem v pomoč pri izvajanju popisa v določenem popisu okolišu. Geodetska uprava Žalec

Ladko Korošec v Vrbju

Spominu našega največjega pesnika Franceta Prešerna smo se v naši krajevni skupnosti poklonili skupaj s priznanim opernim pevcem Ladkom Korošcem.

Ra de volje se je odzval našemu vabilu, s seboj pa je pripeljal še Milana Stanteta, ki ga je spremljal na harmoniki, zaigral pa je tudi venček slovanskih narodnih pesmi.

Svoj program je pričel s Prešernovo pesmijo Mornar, nato pa je zapel še slovenske narodne pesmi ter arije iz opere Figarova svatba in iz opere Kapljice za ljubezen.

Nato nam je povedal še nekaj zanimivosti iz svoje mladosti, prvih začetkov, gostovanj po svetu...

Ob koncu smo oba nastopajoča nagradila z burnim aplavzom, saj sta nam pripravila resnično nepozaben večer.

Prireditve je organiziralo kulturno društvo.

L. GLUŠIČ

II. TRADICIONALNI TURNIRNI SMUK ŠMOHOR – LIBOJE

Lepa in topla zadnja januarska nedežja je spremljala tekmovalce, ki so uporabljali vse svoje znanje in tehnično smuka po strmih pobočjih iz Šmohorja do Liboje.

Nosilec akcije turnega smuka pa je bil TVD Partizan ob finančni pomoči obrtnikov in OZD občine Žalec ter KK SZDL Liboje. V vsaki tekmovalni skupini so za dosežena prva tri mesta tekmovalci dobili diplome, kolajne in praktične nagrade. Za doseženo 4. in 5. mesto pa diplome.

Družinski čebelnjak je dobil streho.

V Mrtjakih gradijo družinski čebelnjak

Člani Čebelarke družine Šempeter so se odločili, da bodo ob pomoči krajanov zgradili v Mrtjakih družinski čebelnjak, ki bo namenjen predvsem mladim. Lokacijo v Mrtjakih so izbrali zato, ker je kraj odmaknjen od hmeljskih in drugih nasadov v dolini. Vse te nasele redno škropijo, strup pa, kot je znano, uničuje čebele.

Ker družina nima denarja, gradijo s pomočjo krajanov, pa tudi ob izdatni podpori nekaterih čebelarjev. Lani so objekt pokrili, letos pa bi ga radi dokončali, vendar zato nimajo denarja. Ob dobrem posluhu krajanov si čebelarji želimo tudi sodelovanja naših delovnih organizacij, saj gre za pridobitev splošnega družbenega pomena.

Čebelnjak bo namreč namenjen predvsem mladini, med drugim krožku mladih čebelarjev osnovne šole Bratov Juhart.

V TABORU BODO ODPRLI NOV VRTEC

V Taboru gradijo nove prostore za otroško varstvo. Odprli jih bodo za mednarodni dan žena – osmi marec. Imel bo dve igralnici in bo lahko sprejel 40 otrok. Vrtec so zgradili iz referendumskih sredstev.

Novi prostori vrtca pomenijo za starše in otroke Tabora veliko pridobitev, saj se bodo izboljšali pogoji varstva otrok. Posnetek kaže sklepna gradbena dela.

P. Z.

Turistični delavci v Šempetru

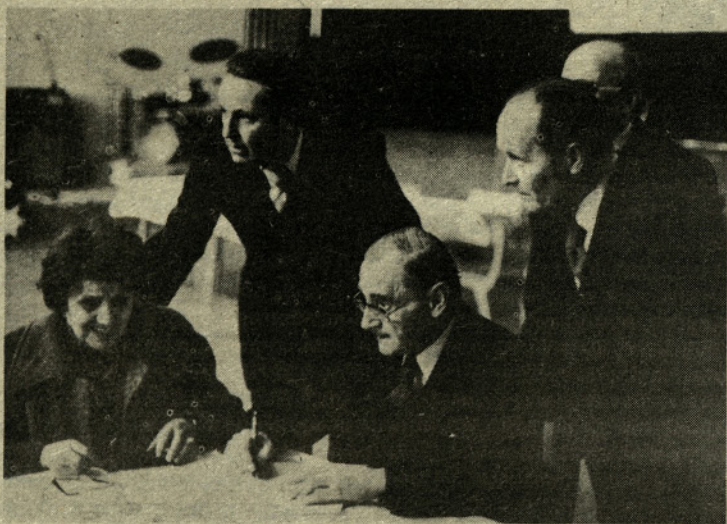
Kljub temu, da je bil obisk v Antičnem parku in jami Pekel preteklo sezono manjši kot leta 1979, so turistični delavci v Šempetru zadovoljni. Tako so poudarili na zadnji letni konferenci, katere se je udeležilo preko 200 članov in gostov. Antični park je obiskovalo 13.397 gostov, od tega 1.178 inozemskih, jamo Pekel pa 23.206, od tega 1.215 inozemskih. Obisk je bil torej za 8 % manjši kot leto poprej, po statističnih podatkih pa so na drugih podobnih objektih v Sloveniji beležili celo 10 – 14 % manjši obisk. Do leta 1981 je tako jamo Pekel videlo že 189.312 obiskovalcev in letos pričakujejo dvestotisočega. TD si prizadeva pridobiti še en pomemben naravni objekt. V raziskavo so dali vodo iz toplega vrelca v Podlogu in dobili zelo ugodne rezultate. Voda spada med tako imenovane akroterme ali čistoterme, ki so zelo razširjeni v Evropi in tudi pri nas (Dobrna, Topolšica). Znano se po svojem zdravilnem učinku, predvsem proti revmatičnim obolenjem. Nič čudnega torej, da se v poletnem času pri toplem vrelcu kar tere peric, saj imajo kar dvojno korist. Z nadaljnjimi geološkimi raziskavami in novimi vrtninami naj bi se dosegla večja temperatura in večja količina vode. Vendar so stroški za celoten projekt le preveliki za TD, širša družbena

podpora je tako nujno potrebna. TD dejansko opravlja tri dejavnosti: eksploatacijo turističnih objektov, prodajo spominov in občasno nudenje gostinskih uslug. Iz finančnega poročila je razvidno, da so solidno gospodarili, saj jim je končni saldo pokazal 1.176.929 din plusa, in če računamo, da je dohodek pritekal v manjših zneskih, lahko sami presodimo, koliko dela in truda je bilo vloženo. TD bo tudi letos nadaljevalo s svojo dejavnostjo. Kot

glavno nalogo pa so si zadali napeljavo telefona do jame Pekel ter gradnjo transformatorja in električnega priključka v jamo.

Pa še to. Ob delovni zagnanosti in ob prebiranju številnih mimogrede omenili letnico 1961, ko je bilo šempetersko društvo ustanovljeno. Najmlajše društvo v žalski občini slavi torej pomemben jubilej, dvajset let aktivnega delovanja. Čestitkam se pridružuje tudi naše uuedništvo.

EDI MASNEC

Upravni odbor TD Med sejo

Javna razprava v društvih in družbenih organizacijah

SKRB
ZA BORCE NOB

V naši občini že nekaj časa razpravljamo o varstvu in položaju borcev NOV ter vojaških vojn invalidov. Gre za poročilo, ki zajema našteje probleme v minulem letu. Iz vršni svet kot predlagatelj želi, da bi razprave zajele vse krajevne organizacije zveze borcev NOV, družbenopolitične organizacije in krajevne skupnosti. Le tako bo možno dobiti kar največ pripomb in predlogov.

Jamarji so zborovali

Zadnja sobota v januarju je za prebolske jamarje minila v obračunu dela za preteklo dveletno obdobje. Hkrati pa je bil to tudi dogovor za delo v bodoče, ki ga bo koordiniral in vodil novoizvoljeni upravni odbor.

Iz poročila predsednika Darka Naraglava je moč razbrati, da je jamarški klub Črni galeb v minulih dveh letih razvil izredno pestro aktivnost. Zlasti velja to za leto 1979, ko so praznovali 10-letnico obstoja in 90-letnico organiziranega delovanja slovenskega jamarstva. To pa je bil tudi čas, ko so že lahko zbrali in uredili rezultate I. jugoslovanske jamarске odprave v Ekvador. Ta čas obeležujejo še številne druge kativnosti. Gre predvsem za razvitej prapora, ureditev klubskih prostorov, izdajo publikacije Naše jame, pohoda z obujanjem tradicij NOB, za predavanja in jamarске raziskovalne akcije večjega obsega. Skratka, to je bilo obdobje, ki je bilo logično nadaljevanje uspešnega desetletnega razvoja.

Tako so menili tudi razpravljalci, med njimi tudi predstavnik jamarске zveze Slovenije France Habe, ki je menil, da je jamarški klub Črni galeb vodilni tovrstni klub v Sloveniji in tisti, ki je najprej doumel, da je potrebno svoje delo oplemeniti s sodelovanjem DPO in ostalih društev in tako dati jamarstvu širšo družbeno veljavo. Pohvalno se je izrazil o njihovem delu tudi sekretar Telesnokulturne skupnosti in predsednik prebolskega planinskega društva Adi Vidmajer, ki se je ob tej priliki jamarjem zahvalil tudi za pomoč pri obnovi doma pod Reško planino. Predsednik lvs ršnega sveta Jože Jan pa je poudaril, da je jamarški klub zelo pomemben za občino, saj

se z njihovo pomočjo seznanjamo s krasom in kraškimi pojavi tudi na našem območju. Njihovo delo pa je še tem bolj pomembno z vidika SLO in DS, saj prav naravni jamski prostori omogočajo neomejene možnosti koriščenja v te namene. Poudaril je tudi širšo družbeno aktivnost, ki ni neposredno vezana na jamarško raziskovalno delo. Vsekakor pa je razveseljivo, da se njihove vrste nenehno pomlajujejo, kar kaže na to, da se ta dejavnost še širi, to pa je tudi pogoj za uspešno delo v bodoče. Ob tem je še pristavil, da si bo Skupščina občine tudi v bodoče prizadevala podpirati njihovo delo.

V razpravi so spregovorili še o onesnaževanju kraškega sveta in o drugih problemih. Razrešili so stari odbor in izvolili novega ter sprejeli program dela za tekoče leto. Za predsednika so ponovno izvolili Darka Naraglava, tajnika dela bo opravljal Anton Večenik, za podpredsednika so izvolili Silvo Ramšaka, za blagajnika pa Nevenko Petruško. Izvolili so tudi vodje posameznih področij dela in sicer: Srečka Kvasa za vodjo raziskovalnega programa, Boruta Žbarkarja za načelnika in vodjo za delo z mladino, Petka Mrkejiča za športno rekreativno dejavnost, Francija Zupanca za orientacijsko dejavnost, Zdravka Gorška za foto-kino dejavnost in Karla Kolarja za gospodarja.

Ob zaključku so sprejeli v članstvo kluba lanske letošnje krožkarje iz OŠ Prebold, hkrati pa so podelili tudi priznanja in klubska odličja za služnim članom. Dr. prof. France Habe pa je pripravil tudi predavanje o kraških jamah Srbije in Bolgarije.

Naloga problemske konference je, da oceni stanje in sprejme usmeritve na področju prostovoljnega združevanja delovnih ljudi in občanov. Glavni poudarek bo na:

- mestu in vlogi družbenih organizacij in društev v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja,
- ustavni preobrazbi družbenih organizacij in društev,
- vlogi družbenih organizacij in društev v SZDL,
- uresničevanju kadrovske politike, kolektivnega dela in odgovornosti,
- nadaljnjem razvijanju delegatskih odnosov v ter demokracizaciji odnosov,
- uresničevanju svobodne menjave dela ter gmotnim pogojem družbenih organizacij in društev,
- uresničevanju SLO in družbene samozasčite v družbenih organizacijah in društvih,
- mednarodni aktivnosti ter sodelovanju s sorodnimi organizacijami v tujini,
- informiranju članstva in javnosti dela družbenih organizacij in društev.

Konferenca naj na osnovi ocene stanja sprejme stališča ter opredeli način uresničevanja ter nosilce posameznih nalog.

Osrednjo pozornost moramo nameniti zlasti vlogi in mestu temeljnih oblik organiziranja, to je društvom v krajevnih skupnostih, TOZD in šolam ter oblikam demokratičnega in prostovoljnega združevanja v zveze.

Želimo, da se vključijo v razpravo vsa društva in družbene organizacije. Za razpravo so pripravljena izhodišča, ki so bila objavljena v prilogi DELA dne 21. januarja 1981. V izkodiščih so zapisane le nekatere ugotovitve, ki so skupne vsem društvom in družbenim organizacijam, želimo pa, da v razpravi izpostavite tudi druge probleme, ki se pojavljajo pri delu in poslovanju v društvih.

Organizator javne razprave v krajevnih skupnostih je krajevna organizacija SZDL, lahko pa tudi društva sama oblikujejo stališča in jih posredujejo svetu za družbene organizacije in društva pri Občinski konferenci SZDL Žalec najkasneje do 5. marca 1981. Svet bo izobliko-

Ob 100-letnici gasilskega društva Žalec

Žalski gasilci so v tem mesecu praznovali 100-letnico obstoja svojega društva. Občni zbor je bil začetek proslave te pomembne obletnice slovenskega gasilstva v Žalcu in hkrati zaključek občnih zborov gasilskih društev, ki so se zvrstili po Savinjski dolini. Danes ugotavljamo, da je delo, ki so ga začeli gasilci pred 100 leti v Žalcu, že obrodilo bogate sadove.

Povsod so zrasli novi gasilski domovi, gasilska društva so se sodobno opremila, skratka, gasilske organizacije so danes učinkovitejše kot nekoč. Treba je reči, da so gasilci veliko postorili s prostovoljnim delom in samopispevki krajanov. Lahko bi zapisali, da je gasilstvo del našega vsakdana, je dejavnost, ki požrtvovalno in brez pričakovanega plačila pomaga, če je treba.

Posebno poglavje gasilske dejavnosti je razgibano tekmovalje. Gasilci v Andražu

so na primer v minulem letu osvojili kar šest pokalov. Ko je lani plaz v tem kraju zasul cesto, so bili gasilci pravi na mestu: očistili so cestišče in z zavarovalnimi deli ustavili nadaljnje drsenje zemlje. Ni naključje, da so na lanskem „Poveljniškem“ potovanju pohvalili krajevno skupnost Andraž kot eno najboljših pri organiziranju civilne zaščite.

Andraški gasilci so ob svoji 80-letnici GD dogradili prizidek, ki je namenjen izobraževanju prebivalstva. Pri gradnji so se združili krajevna skupnost in skupnost za varstvo pred požari in seveda krajski s prostovoljnimi delom.

Gasilci pomenijo gonilno silo tudi v Matkah, saj se je njihov dom razvil v kulturno središče kraja. Tu ni akcije, kjer gasilci ne bi sodelovali. V domu gasilcev v Zabukovici se vrstijo razna zbrovanja k rajanov, tu prirejajo razne prireditve, skratka, gasilci so

na široko odprli vrata svojega doma vsem, ki ga potrebujejo. Radi bi si uredili dvorano, športna igrišča in okolje doma. Upajo, da bo tudi v tej akciji prišla do izraza solidarnost vseh krajanov.

V Grizah so ustanovili gasilsko društvo leta 1919. Društvo je aktivno in dosega u spehe na raznih tekmovanjih. V zadnjih letih se je dobro opremilo, saj ima dva voza in dve motorki. Na tesnem pa so s sredstvi za vzdrževanje. Potrebno to tudi izolirati cisterne, vse to pa bo stalo precej denarja, ki ga nimajo.

Posebno poglavje bi lahko zapisali o delovanju industrijskih gasilskih društev v naši občini. Danes najstarejše gasilsko društvo (industrijsko) so ustanovili leta 1873 v Tekstilni tovarni Prebold, to je bilo hkrati prvo tovrstno gasilsko društvo v Sloveniji.

–FJ

Braslovski gasilci

Konferenca braslovških gasilcev

V začetku februarja je gasilsko društvo v Braslovčah pripravilo svojo letno konferenco.

Člani so pregledali delo v minulem letu in ugotovili, da je bilo preteklo leto zelo delavno. V treh mesecih so gasilci zgradili nov prizidek, ki ga bodo krajski lahko uporabili tudi v širše namene. Pri izgradnji so jih finančno podprli v krajevni skupnosti in samoupravni skupnosti z varstvo pred požari, nekaj pa so s prostovoljnimi delom prispevali gasilci sami. Nove pro-

store so otvorili ob 80-letnici svojega obstoja.

V lanskem letu so gasilci sodelovali na številnih tekmovanjih. Priporili so si prvo mesto na občinskem tekmovanju in se uvrstili v nadaljnjo področno tekmovanje. Uspešne so bile tudi članske, ženske in pionirske desetine na drugih tekmovanjih.

In kako v letošnjem letu? Največ pozornosti bodo namenili izobraževanju svojih članov in nakupu nove opreme in orodja.

M. ŠOŠTARIČ

V DOBROVLJAH NI VODE

Partizanske Dobrovlje se v teh zimskih dneh srečujejo s problemom pitne vode. Marsikatero gospodinjstvo je ostalo brez pitne vode, največ problemov pa imajo v Domu borcev in na Jugovi domačiji. V lanskem letu so v Dobrovljah dobili cisterno, s katero naj bi vas oskrbovali s pitno vodo. Vendar s tem problem ni rešen.

Že v lanskem letu so se s krajevno skupnostjo in samoupravo komunalno interesno skupno stjo dogovarjali o izgradnji vodovoda, vendar ostaja še vse po starem. Dobroveljčanom so pomoč pri izgradnji vodovoda obljubili tudi predstavniki JLA.

Ka j pomeni pitna voda, vemo vsi. Prebivalci Dobrovlj v teh dneh še toliko bolj spoznavajo, kaj pomeni ostati brez vode. Upajo le, da bodo problem preskrbe rešili čimprej.

I. FALČ

OBISK PREDSEDNIKOV RK ZSMS

Z namenom, da se Republiška konferenca ZSMS čimbolj seznani z delom občinskih konferenc ZSMS v pripravi na problemsko konferenco o družbeno-ekonomskem položaju mladih, bo 24. februarja 1981 obiskala občinsko konferenco ZSMS Žalec.

V sklopu celodnevne obiske bodo predstavniki RK ZSMS obiskali osnovno organizacijo ZSMS v Tekstilni tovarni Prebold, kjer se bodo seznanili z gospodarskim položajem delovne organizacije, z razmerami v TOZD Pletenine, o razvitosti samoupravnih odnosov, o organiziranosti mladih v DO TT Prebold, o angažiranosti mladih pri reševanju skupnih družbenih problemov ter razvoju DO TT Prebold v srednjeročnem obdobju 1981–85.

V okviru celodnevne obiske bo imela OK ZSM Žalec tudi sejo predsedstva in razgovor s politično koordinacijo občine.

Več o sami vsebini celodnevne obiske vas bomo seznanili v naslednji številki Savinjskega občana.

CENTER ZA USMERJENO IZOBRAŽEVANJE ŽALEC

UČENEC 8. RAZREDOV OSNOVNIH ŠOL

V šolskem letu 1981/82 bodo na Centru za usmerjeno izobraževanje vpisali v štiri oddelke kovinarske usmeritve in sicer:

1 oddelke oblikovalca kovin (strugar, orodjar, rezalec)

2 oddelka preoblikovalca kovin (varilec, avtomobilski klepar in stavbni klepar) s srednjim programom ter

1 oddelke obdelovalca kovin (vzdrževalec in upravljalet strojev, obdelovalec kovin, spajalec in rezalec kovin) s skrajšanim programom.

Prijave za vpis naj učenci pošljejo do 31. marca 1981 na naslov: Center za usmerjeno izobraževanje Žalec, ul. Ivanke Uranjek 6, 63310 Ža lec.

Uspešnost dela - rezultat vseh

Že v prejšnji številki Savinjskega občana smo pisali o uspehih Občinskega štaba za TO in priznanjih, ki so jih prejeli za svoje delo, tokrat pa smo pripravili nekoliko širši zapis s komandantom Lojzetom Kampušem.

Na vprašanje, kako jim je uspelo, da so dosegli najboljše rezultate v Zahodnoštajferski

bo širša družbena akcija, še zlasti, če gledamo na izkušnje NOB, v kateri so bile žene enakovredne borke in so prispevale velik delež k osvoboditvi.

— Kaj pa organiziranost?

„V enotah in štabih TO imamo organizirane aktivne ZK in ZSMS. Velja omeniti, da aktivni s svojim uspešnim delom veliko pripomorejo k izvedbi programa. Pomembno je tudi njihovo delo pri evidentiranju novih članov ZK. Lani je bilo predlaganih in sprejetih 18 novih članov. Aktivni ZK delujejo povsod tam, kjer so za to dani pogoji in so organizirani do takšne mere, da lahko v primeru vojne prarastejo v osnovne organizacije ZK.“

— Smo v času stabilizacijskih prizadevanj, kako se vi vključujete vanje?

„Zavedamo se težkega gospodarskega položaja. Sredstva, ki jih dobimo na osnovi sporazuma o financiranju SLO in iz proračuna, skušamo koristiti čim bolj racionalno. Večino vzgoje izvajamo v dela prostih dneh, s to prakso pa bomo nadaljevali tudi v bodoče. Pa tudi vse ostale aktivnosti opravljamo v dela prostem času.“

— Kakšne so smeri razvoja v srednjeročnem obdobju?

„Kot prva še ostaja vzgoja vseh enot in štabov TO. Težiti pa moramo, da pouk čim bolj moderniziramo in v največji možni meri izkoristimo čas vzgoje. Naslednja naloga je modernizacija oborožitve, poudarek pa bo na protizračni, protiplojni in protidesantni borbi. Čim bolj pa moramo usposobiti civilno prebivalstvo ter oborožene sile pripraviti na mobilizacijo v pogojih nenadne agresije ob istočasnem vodenju borbe z agresorjem. Zastavljene naloge so velike, vendar jim bomo v sodelovanju z vsemi DPO in ob pomoči vseh obveznikov nedvomno kos.“

D. NARA GLAV

Alojz Kampuš

pokrajini, nam je tovarš Kampuš dejal: „Pravzaprav je recept za doseganje dobrih rezultatov zelo preprost – v eliko in trdo delati. Vsekakor pa to ni zasluga samo nekaj ljudi, temveč prizadevanj celotnega štaba mirnodopske in vojne sestave ter vseh starešin na odgovornih dolžnostih in vseh vojakov obveznikov, predvsem pa subjektivnih sil v enotah teritorialne obrambe. Priznanja, ki smo jih prejeli so vsekakor velika obveza za prihodnje delo.“

— Vsako leto sprejmete v svoje vrste 50–70 mladink in mladincev prostovoljcev; kakšen je njihov odnos do vprašanj SLO in DS?

„Lahko rečem, da mladi razumejo in dobro sprejemajo koncept SLO in DS. Praksa je pokazala, da so v enotah krajevnih skupnosti, kjer so razporejeni, gibalna sila v prizadevanjih za čim boljše izvedbo vaj in taktičnih postopkov. Brez njih si ne bi bilo mogoče zamisliti pohodov ubujanja tradicij NOB, katerim posvečamo veliko pozornost. Ob vsem tem velja povedati, da se pri vključevanju mladih v enote TO zelo angažira Občinska konferenca ZSMS. Vsako leto pripravimo po osnovnih šolah ogled pehotnega orožja, kjer mlade seznanimo tudi z možnostmi vključevanja v naše enote. V zadnjem času ugotavljamo, da pri kmečki in srednješolski mladini upada zanimanje za vključevanje v enote TO, zato bi skupaj s predstvom OK ZSMS temu vprašanju v prihodnje morali posvetiti več pozornosti.“

— Kako pa je z vključevanjem žena v enote teritorialne obrambe?

„Glede tega vprašanja moram reči, da smo odločno premalo naredili. Nekaj žena, vojaških obveznic, imamo sicer vključenih na dolžnostih političnih komisarjev, referentov za izvidniško službo in na dolžnostih medicinskega kadra. Brez dvoma je možnosti za njihovo vključevanje še veliko. Potrebna

Javna razprava o ustavnih dopolnilih

Na podlagi izhodišč in usmeritev za javno razpravo o osnutkih dopolnil ustave SFRJ in ustave SR Slovenije ter statutih občin, ki jih je sprejelo predsedstvo RK SZDL Slovenije, je predsedstvo Občinske konference SZDL Žalec na seji, dne 29. decembra 1980, sprejelo sklep, da se izvede javna razprava o omenjenih osnutkih dopolnil v vseh sredinah po programu, ki ga je izdelal Svet za družbenopolitični sistem pri Občinski konferenci SZDL Žalec. V javno razpravo so bila zajeta vsa vodstva vseh družbenopolitičnih struktur, člani delegacij za zbornice občinske skupščine, člani delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, člani organov upravljanja v OZD in KS in vodstva družbenih organizacij in društev v krajevnih skupnostih.

Javna razprava je bila v k rajevnih skupnostih zaključena do 20. januarja, v združenem delu pa v prvi polovici februarja. Pou dariti velja, da so javne razprave potekale dokaj različno. Večina je naloge dobro opravila, ponekod pa je bila razprava usmerjena izključno le na tekst osnutkov amandmajev in izhodišč za spremembo statuta občine, kar je seveda izžvenelo zelo formalno. Premalo je bilo v razpravah povezave z aktualnimi družbenoekonomskimi in druž-

benopolitičnimi vprašanji ter kritično in celovito izpostavljena obravnava odnosov in institucij našega političnega sistema.

Sicer pa so bila na podlagi javne razprave izoblikovana naslednja stališča:

— na osnutek dopolnil ustave SERJ v javni razpravi ni bilo pripomb.

— na osnutek dopolnil ustave SR Slovenije pa sta bili podani pripombi, da naj se mandatna doba funkcionarjev skupščine SR Slovenije opredeli v ustavi SRS in ne v zakonu ali poslovniku skupščine SR Slovenije, ter da se dopolni III. amandma k ustavi SR Slovenije, tako da bi pri kadrovanju za izvolitev članov predsedstva republike upoštevali regionalni princip;

— pri razpravi o izhodiščih za spremembo statuta občine so se v večini odločili za mandat dveh let z možnostjo enkratne ponovitve mandata za predsednika in podpredsednika skupščine občine ter predsednike in namestnike zborov skupščine. V nekaterih organizacijah združenega dela pa so bili tudi mnjenja, da bi bil krajši mandat primernejši.

— funkcionarji samoupravnih interesnih skupnosti bi naj bili voljeni za enako mandatno dobo kot funkcionarji občinske skupščine, kar pa naj bi veljalo za

vske interesne skupnosti in ne samo za tiste, ki odločajo enakopravno z zbori občinske skupščine;

— za predsednika, podpredsednika in člane izvršnega sveta je bil podprt predlog, da se le-te voli za dobo štirih let, s tem, da predsednik ne more biti izvoljen dvakrat zaporedoma;

— podprt je bil tudi predlog, da izvršni svet sklepa in odloča veljavno, če je na seji navzoča večina njegovih članov, in če je za odločitev glasovala večina njegovih članov;

— svetu za družbene organizacije in društva pri Občinski konferenci SZDL je bilo naročeno, da v predvideni javni razpravi o družbenih organizacijah in društvih pred republiško konferenco izpostavi vprašanja trajanja mandata za funkcionarje v družbenih organizacijah in društvih z vidika kolektivnega vodenja in odgovornosti; Odbor za krajevno samoupravo naj pripravi izhodišča za eventuelne spremembe statutuov KS v zvezi z mandatno dobo funkcionarjev krajevne skupnosti;

Izpostavljene zaključke in stališča je verificiralo predsedstvo Občinske konference SZDL na seji dne 10. februarja, pred tem pa so jih obravnavali vsi zbori občinske skupščine.

JANEZ FEDRAN

NAŠ PIONIRSKI KOTIČEK...

DELO V PIONIRSKI HRANILNICI

Na naši šoli deluje že vrsto let pionirska hranilnica. Mentorica je tovarišica Drakšlerjeva, uslužbenka pa učence osmih, sedmih in petih razredov. V šolskem letu 1980/81 deluje pionirska hranilnica dvakrat na teden, ob ponedeljkih in torekih od 12. ure do 12.30. Delo je zahtevno, zakaj biti moramo zelo natančni. V tem letu dela v pionirski hranilnici sedem učenk. Tri smo iz osmega razreda, ostale pa iz šestega in petega razreda. Ker nas je dovolj, si delo lepo razdelimo. Ena vpisuje vloge in izdatke v hranilne knjižice, druga pa kartice, ki jih imajo varčevalci, vse pa moramo vpisati še v dnevnik. Ko pridejo vsi na vrsto, moramo zaključiti. Denar najprej razvrstimo in seštejemo. Seštejemo tudi dvige in vloge na karticah in v dnevniku, če se vsota, vpisana v dnevnik, na karticah, in gotovina ujemajo, je dobro. Drugače pa moramo vse še enkrat pregledati in preračunati. Ve s ta denar vlaga naša pionirska hranilnica na banki v Preboldu.

To delo je zelo zahtevno, zlasti še zaradi velike gneče, saj deluje le dvakrat tedensko, varčevalcev pa je zelo veliko. Učenci postanejo varčevalci že v prvem razredu na svetovni dan varčevanja, 31. oktobra. Vlagajo tudi razredne skupnosti in razne organizacije. Mlajše varčevalce privlačijo predvsem nagrade, ki jih dobijo ob obisku hranilnice. Najbolj priden varčevalec in najvestnejša uslužbenka pa dobita ob koncu leta Musijevo značko.

DAMJANA KUKOVNIK 8. a
Prebold

NA DRSALIŠČU

V nedeljo sem odšla k sestrični Leonidi v Celje. Tudi sestro Polonco sem vzela s sabo. Odšli sva z avtobusom. S seboj sva vzeli drsalke. Leonida naju je že čakala. Odpravile smo se na drsališče. Najprej smo morale čez cesto, potem pa smo prispele na drsališče. Najprej smo šle v garderobno. Obule smo si drsalke, potem pa na led! Že dolgo se nisem drsala, zato sem bila bolj nerodna.

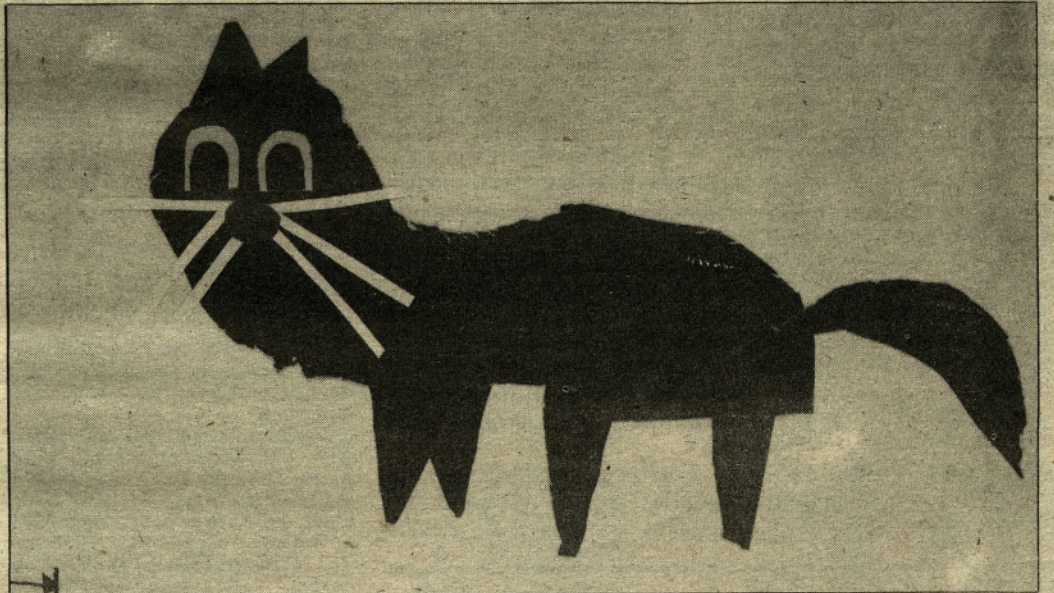
Ko sem se prvič zadržala me je zaneslo v ograjo. Nisem in nisem se mogla zaustaviti. Leonida me je hotela prijeti, a jaz sem bila že v ograji. Ko sem obstala, sem bila čisto trda. A kmalu je bilo zopet vse dobro. Vse tri smo se vesele drsale naprej. Domov smo še zelo utrujene. Mislim, da se ne bom več zaletavala v ograje.

KORUN MOJCA 4. b.
Prebold

KANARČKA

Doma imamo dva kanarčka. Eden je Piko, drugi Pikiča. Rada pojeta, vendar le tedaj, kadar je glasba. Včasih, ko sta imela vsak svojo kletko, sta večkrat pela. Sedaj pa sta skupaj. Kadar se jih več pogovarja, se vmešata v pogovor s svojim petjem. Prej smo tudi imeli enega, ki pa nam je ušel. Rada jesta solato in regrat. S h rano veliko z amažeta. Včasih se tudi kopata. Nastavimo jima krožnik z vodo. Upam, da se ta dva ne bosta izgubila.

URŠKA JORDAN 4. a
Prebold

ALI BOM DOSEGLJ SVOJ CILJ?

Živim na Dobrovljah in letos hodim v 8. razred osnovne šole. Skoraj vsak učenec že ima svoj cilj. Vsak se bo odločil za neki poklic, seveda po svojem učnem uspehu. Vsak bo moral razmisliti, kaj bo postal, če pa še ni premislil, se bo moral kaka malu odločiti. Odločitev ni nič kaj lahka. Jaz sem se odločil, da bom ostal doma za kmeta, ker nimam

ne vem kakšnih uspehov za n adaljnje izobraževanje. Tudi očetu je to všeč. Ker me veseli kmetško delo in življenje na kmetih, bi rad, da bi bolj posodobili našo kmetijo in še dokupili stroje, ki bi jih rabili za obdelovanje zemlje.

Če si nekdo zada težko nalogo in jo hoče izvršiti, je potrebno vložiti veliko dela in truda. Toda vsak nima

interesov, da bi delal na kmetiji.

Čprav imam še tri brate, se bodo najbrž vsi šli učiti. Jaz pa bom ostal doma, ker me življenje na kmetih zelo veseli. Ne bom obupal, ker vem, da moram uspeti.

DOBROVNIK MARJAN
8. a razred
OŠ Vlado Bagat
Braslovče

Ribištvo v Savinjski dolini ima lepe razvojne perspektive

Izvršni svet o delu DU Žalec

Izvršni svet občinske skupščine je na eni zadnjih sej razpravljalo o poročilu o nadaljnjem razvoju delavske univerze Žalec. Pri opredeljevanju nadaljnjih nalog in konkretne vloge delavske univerze je razprava potekala predvsem v smeri opredelitve vloge delavske univerze v usmerjenem izobraževanju. Ugotovljeno je, da je delavska univerza Žalec aktivno sodelovala v vseh pripravah na šolsko mrežo, čeprav je njeno mesto pri nadaljnjem izobraževanju še neusklajeno.

Aktivnost delavske univerze je usmerjena predvsem v izobraževanje v višji upravni, strojni, tehniški šoli, tekstilni tehniški šoli, poklicni administrativni, izvaja še nekatere druge oblike izobraževanja. Iz posebne analize je razvidno, da je celotna dejavnost delavske univerze zjemala skoraj 1800 udeležencev oziroma je izvedla okrog 5000 ur izobraževalnega dela.

Izvršni svet je sicer ugotovil, da se je delavska univerza od ustanovitve do danes primerno uveljavila, da je širila oblike vzgojno-izobraževalnih dejavnosti in iz leta v leto večala število udeležencev določenih oblik izobraževanja. Tudi v naslednjih letih bo potrebno organizirati posamezne oblike izobraževanja za odrasle, predvsem tiste smeri izobraževanja, ki bodo resnično odraz potreb po kadrih organizacij združenega dela, predvsem s področja gospodarstva. Pri nadaljnjem delu delavske univerze je potrebno realno proučiti vsakršno organizirano izobraževanje administrativnih delavcev, izkazanih potreb po teh kadrih v predlogu potreb po kadrih ni ob upoštevanju študentov, ki že obiskujejo te šole.

Izvršni svet bo še proučil programsko usmeritev delavske univerze, zavzemati se je namreč potrebno za racionalno oblikovanje posameznih izobra-

ževalnih oblik, upoštevati ob tem delo centra za usmerjeno izobraževanje in dejanske potrebe po kadrih.

VERA OREŠNIK

Kdaj smučarska vlečnica na Gozdniku?

Ljubitelji belega zimskega športa se že nekaj časa ogrevajo, da bi speljali žičnico na Gozdniku. Zakaj je smučišče na tej lokaciji tako zanimivo? Gre za lepe terene na severnem pobočju, ki omogočajo ugodne snežne razmere. Smučišča so na nadmorski višini 650 do 800 metrov. Na teh smučiščih je v teh dneh, ko je na nižjih smučiš-

čjih že domala skopnel sneg, še od 40 do 60 cm snega.

Teren je tako razgiban, da bo ustrezal vsem kategorijam smučarjev. Pomembno je tudi, da so tereni zelo blizu, kar bo pocenilo izdatke tistih, ki se bodo hodili sem gor smučat.

Lokacija smučišča ustreza tudi glede cestne povezave, ker

Temelj naše obrambne moči

Vojaški in obrambni poklici imajo za našo socialistično skupnost, še posebno v današnjih mednarodnih razmerah in na današnji stopnji družbenega razvoja, zelo velik pomen. Če realno ocenimo razvoj mednarodnih odnosov, je zanesljivo, da bo naša družba morala posvečati izredno pozornost organiziranju svoje obrambe, in da bo morala pridobiti poklicne kadre tako za delo v oboroženih silah SFRJ kot za opravljanje nalog na obrambnih pripravah v vseh strukturah družbe.

V občini Žalec se z omenjeno problematiko ukvarja koordinacijski odbor za usmerjanje mladih v vojaške in obrambne poklice pri OK SZDL. V letu 1981 si je zadal obširen program aktivnosti na tem področju in predvideva pridobiti 12 kandidatov, kar bi glede na število prebivalcev naše občine ustrezalo potrebam oboroženih sil.

Analiza dosedanjega prizadevanja KO je pokazala, da se tudi v letu 1981 mladi premalo

vključujejo v to obliko nadaljevanja šolanja.

Vsi občani naše občine bi se morali vključiti v prizadevanja za doseg cilja – z agotovati čim več kandidatov za obrambne poklice preko organiziranih oblik SZDL, ZSMS, ZKS, ZSS.

Na vseh osnovnih šolah in v vseh krajevnih skupnostih so razpisali, v katerih je podrobno opisan način kandidiranja, ki bo mladim pomagal pri njihovi odločitvi za takšen poklic.

H. KRAJNC

POHOD PO POTEH XIV. DIVIZIJE

Tradicionalni pohod po poteh XIV. divizije so prispevek mladim k ohranjanju in razvijanju revolucionarnih tradicij, krepitev bratstva in enotnosti, družbeno-politično izobraževanje ter usposabljanje mladih za obrambo in zaščito naše domovine.

Desetdnevni pohod po poteh XIV. divizije so organizirale posamezne občinske konference ZSMS v celjski regiji. Razdeljen je bil v štiri etape. Prišel se je 6. februarja 1981 v Sedlarjevem ob Sotli, zaključen pa 15. februarja 1981 v Ljubnem ob Savinji.

50 pohodnikov iz OK ZSMS Žalec se je skupaj z OK ZSMS Velenje (ki je hkrati tudi nosilec III. etape) vključila v pohod III. etape in sicer od 11. do 13. februarja 1981 po trasi: Frankolovo – Lindek – Trnovlje – Senegaški mlin – Vel Raven – Brece – Paški Kozjak – Paka – Škalske – Cirkovce – Plešivec – Metulov vrh – Graška gora – Fergunov vrh – Velunjski graben – Forthen – Pristava – Ravne – Zavadnje, kjer je bila 13/2-1981 predaja pohoda udeležencem IV. etape iz OK ZSMS Mozirje, od tu pa so skupno nadaljevali pot do Zlebnika.

Letošnji pohod je potekal v znamenju praznovanja 40-letnice vstaje slovenskega naroda in 40-letnice ustanovitve OF.

Irena TERGLAV

Golte pred dokončno ureditvijo

Pred skupščinami občin Velenje, Celje, Žalec in Mozirje je samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za izgradnjo rekreacijsko turističnega centra Golte za obdobje 1981–1985.

Cilji in naloge, ki jih želijo doseči s to akcijo, so: izgradnja sistema žičnic, smučarskih prog in pripadajočih komunalnih naprav, opravljanje prevoznih storitev z žičnicami, opravljanje obstoječega turistično-gospodarskega potenciala ter investicijsko vzdrževanje in modernizacija objektov in naprav.

Izvršni svet je skrbno proučil predloženi sporazum, zlasti še delež, ki po dogovorjenem ključu odpade za leto 1981 na občino Žalec in sicer 2,5 milijona dinarjev. Tako bi skupno zbrale štiri občine 10 milijonov dinarjev nepovratnih sredstev, s katerimi bi v letu 1981 dokončno uredili naslednje investicije: dvosedežnico „Smreko vec“, vlečnici „Okence“, „Ciciban“ in

vlečnico težje plati, delavnico, črpalko in garažo, uredili bi smučišča in elektroinstalacije.

S temi objekti bi ob pridobitvah v letu 1980, zgrajena je bila cesta Šmihel–Golte, sanirana nihalna žičnica Žekovec, urejena so bila smučišča, saniran hotel Golte, postavljene brunarice in sanirana sedežnica in vlečnice, uredili osnovne naloge iz kompletnega načrta ureditve RTC Golte.

Nove kapacitete žičnic, nova smučišča in popolna povezanost smučišč med seboj bi lahko po izvršenih delih v letu 1981 zagotovila rentabilno poslovanje RTC Golte. Izvršni svet je pripravil predlog za zasedanje zborov skupščine, da v letu 1981 pokrijemo delež, ki odpade na našo občino in sicer tako, da iz sredstev investicij v gospodarstvu zagotovimo 1,5 milijona dinarjev, milijon pa prispeva temeljna telesnokulturna skupnost v letih 1981–1985.

Mnimo, da je bil prvi del sanacije RTC Golte solidno opravljen, ter da je načrt za leto 1981 nujno potrebno realizirati.

Z uresničitvijo teh načrtov se lahko resnično nadamo v sezoni 81/82 že dolgo pričakovane dobre in prijetne smuke tudi na Golteh.

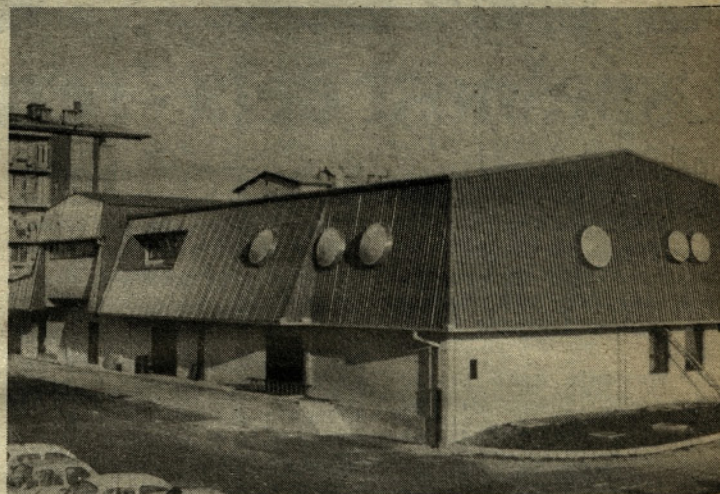
–JC

FOTOKRONIKA

OBREZOVAN JE SADNEGA DREVJA – Čeprav februarско sonce še ni stopilo snega, so se v teh dneh že pričela nekatere kmečka dela. Vinogradniki obrezujejo trto, sadjarji pa sadno drevje, da bo v jeseni boljši pridelek.

Na sliki: obrezovanje sadnega drevja v Mirošanu.

Nova blagovnica, ki jo je Savinjski magazin odprl na Polzeli, pomeni veliko pridobitev za potrošnike. Poleg velikega oddelka za živila v pritličju, ima bogato založen tekstilni oddelek, sodobno restavracijo, tehnični oddelek in druge prostore. Na sliki: nova blagovnica na Polzei.

Posneli smo jih pred novo osnovno šolo v Braslovčah. Nekateri učenici imajo več kilometrov do doma, zato jim pride še kako prav kolo...

OŽIVLJANJE TRADICIJ NOV

Na nedavnem občnem zboru osnovne organizacije ZB Grize so ugodno ocenili delo v minulem obdobju. Ta organizacija vodi sekcijo za gojenje tradicij NOV, članstvo pa aktivno sodeluje tudi na vseh drugih področjih. Znani so vsakoletni pohodi krajanov in izleti, ki jih sistematično usmerjajo v kraje, znane iz NOV. Pri tem je pohvalno, da se teh pohodov v velikem številu udeležujejo tudi mladi. Omeniti je treba tudi skrb za spomenike iz NOV. Ko so razpravljali o nalogah v tekočem letu, so omenili tudi izdajo monografije kraja. V Grizah namreč letos praznujejo 60-letnico Svobode in predvojnega revolucionarnega gibanja pod vodstvom KP, 40-letnico ustanovitve prvega od bora OF in še nekatere obletnice.

–FJ

NOVA CESTA V TOPOVLJAH

Po končani izgradnji vodovoda in postavitvi avtobusnega postajališča se krajani vasi Topovlje v krajevni skupnosti Braslovče pripravljajo na nove naloge. Ena najpomembnejših v letošnjem letu bo asfaltiranje ceste Parizlje–Topovlje. Cesta bo dolga približno 1500 m, za asfaltno prevleko pa bodo krajani morali odšteti 200 milijonov dinarjev. Topovljčani upajo, da bo nekaj sredstev prispevala krajevna skupnost, nekaj pa bodo prispevali krajani sami s prostovoljnimi delom in finančnimi sredstvi. Krajani so se odločili, da bodo prispevali enako višino sredstev, čeprav so domačije od ceste zelo različno oddaljene. V Topovljah upajo, da se bodo po novi cesti lahko zapeljali že ob svojem krajevnem prazniku v mesecu juniju.

I. FALE

KAKO BODO LETOVALI BORCI?

Čeprav je na kalendarju še zima, se naši turistični delavci že pripravljajo na poletne mesece.

Občinski odbor ZBZB NOV Žalec v letošnjem letu pripravlja desetdnevno letovanje svojih članov v Banjolah. Prva skupina dopustnikov bo na pot lahko krenila že 15. marca z železniške postaje v Ljubljani. Prevoz iz Ljubljane v Banjole bo organiziran vsakega 5., 15. in 25. v mesecu. In kako bo s cenami? V času sezone bodo borci za enodnevno oskrbo odšteli 230 dinarjev, v depandansah pa 310 dinarjev. Če se boste odločili za letovanje v času pred ali po sezoni, pa bo treba odšteti nekoliko manj 170 dinarjev oziroma 210 v depandansi. Prijave in plačilo za prevoz gostov bo sprejemala Občinska organizacija ZBZB NOV Žalec istočasno s sprejemom prijave in vplačilom za letovanje v Banjolah in to 30 dni pred začetkom letovanja. Občinski odbor ima na voljo tudi vse ostale informacije.

IJ

I. ROŠ